

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ  
РАЙОНЫ МӨСЛИМ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫНЫҢ  
IV ЧАКЫРЫЛЫШ XXVII УТЫРЫШЫ**

**КАРАР № 52**

Мөслим авылы

« 16 » декабрь 2021 ел

**Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Мөслим авыл  
жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә хакында**

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы» 2013 елның 23 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Мөслим район прокуратурасының 09.11.2021 ел 02-08-01-2021 номерлы протестын карап, Мөслим авыл жирлеге Советы **КАРАР БИРДЕ:**

1. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Мөслим авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне (кушымта №1) расларга.

2. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Мөслим авыл жирлеге Советының түбәндәге карары үз көчен югалтуын танырга:

- «Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Мөслим авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә хакында» 2019 елның 26 нчы декабрендәге 1 нче номерлы карары;

- «Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Мөслим авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә хакында» 2019 елның 26 нчы декабрендәге 1 нче номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында» 2021 елның 27 нче маендагы 25 нче номерлы карары;

- «Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Мөслим авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә хакында» 2019 елның 26 нчы декабрендәге 1 нче номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында» 2021 елның 7 нче апрелдәге 19 нчы номерлы карары.

3. Әлеге карарны Мөслим муниципаль районы Мөслим авыл жирлеге территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат стендларында, "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә, Мөслим муниципаль районы авыл жирлеге сайтында "Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының PRAVO.TATARSTAN.RU рәсми порталында" урнаштырырга.

4. Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтөлешен контрольдә тотуны үз остемә алам

**Мөслим авыл жирлеге Башлыгы  
вазыйфаларын башкаручы**

**М.А.Байрханов**



Татарстан Республикасы  
Мөслим муниципаль районы  
Мөслим авыл Советының  
2021 елның 16 нчы декабрдәге  
52 нче номерлы карарына  
1 нче кушымта

## **Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Мөслим авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә**

### **1. Гомүми нигезләмә**

1.1. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Мөслим авыл жирлегендә муниципаль хезмәт (алга таба Поселение) Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомүми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы, Татарстан Республикасы Конституциясе, муниципаль хезмәт турында 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Кодексы, шулай ук Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Мөслим авыл жирлеге Уставы нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.2. Жирлектә муниципаль хезмәтнең төп принциплары муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезендә билгеләнә.

1.3. Муниципаль хезмәткәрләргә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнарының гамәлдә булуы кагыла.

1.4. Муниципаль хезмәт-гражданның һөнәри эшчәнлегенә, ул даими нигездә хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән биләп торучы муниципаль хезмәт вазыйфаларында гамәлгә ашырыла.

1.5. Муниципаль хезмәт һәм Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәтенен үзара бәйләнеше юл белән тәмин ителә:

1.5.1. муниципаль хезмәт вазыйфаларын һәм дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын биләү өчен төп квалификация таләпләренен бердәмлеген;

1.5.2. муниципаль хезмәт һәм дәүләт граждан хезмәте узганда чикләүләр һәм йөкләмәләр бердәмлеген;

1.5.3. муниципаль һәм граждан хезмәте өчен кадрлар әзерләү һәм өстәмә һөнәри белем алуға карата таләпләренен бердәмлеген;

1.5.4. муниципаль хезмәт стажын исәпләп чыгарганда дәүләт граждан хезмәте стажын һәм дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләп чыгарганда муниципаль хезмәт стажын исәпкә алу;

1.5.5. муниципаль хезмәткәрләренен һәм дәүләт граждан хезмәткәрләренен хезмәт өчен түләүнең һәм социаль гарантияләренен төп шартларының ярашлылыгы;

1.5.6. муниципаль хезмәт узган гражданны һәм дәүләт граждан хезмәтен үткән гражданны, шулай ук аларның гаилә әгъзаларын туендыручысын югалткан очракта дәүләт пенсия белән тәмин итүнең төп шартларының чагыштырмасы.

### **2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары**

2.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы - жирле үзидарә органындагы вазыйфа, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратындагы вазыйфа, ул жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенен яисә муниципаль вазыйфаны биләүче затның вәкаләтләрен үтәүне тәмин итү буенча билгеләнгән бурычлар даирәсе нигезендә төзелә.

2.2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы Законы белән раслана

торган Татарстан Республикасында муниципаль хезмэт вазыйфалары реестры нигезендә Мөслим муниципаль районы Мөслим авыл Советы (алга таба - Жирлек советы) карары белән билгеләнә.

2.3. Муниципаль хезмэт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2.4. Муниципаль хезмэт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына квалификация таләпләрен исәпкә алып чагыштырмасы Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

2.5. Муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмэт яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажына, вазыйфай бурычларны башкару өчен кирәкле белемнәргә һәм күнекмәләргә, шулай ук яллаучы (эш бирүче) вәкиленең тиешле карары булганда - белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләренә туры килү таләп ителә:

муниципаль хезмәтнең югары муниципаль вазыйфалары буенча - югары белем һәм муниципаль хезмэт стажы кимендә ике ел яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча кимендә дүрт ел эш стажы;

2020 елның 1 октябренә кадәр авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе урынбасары вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә карата квалификация таләпләре урта һөнәри белем бирүне һәм белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажын яисә кимендә ике ел яки ким дигәндә өч ел стажын күздә тотарга мөмкин. 2020 елның 1 октябреннән соң әлегә пунктның икенче абзацында каралган күрсәтелгән вазыйфаны биләү өчен квалификация таләпләре 2020 елның 1 октябренә кадәр вазыйфага билгеләнгән һәм әлегә пункт нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукый актларда каралган тиешле квалификация таләпләренә карата кулланылмый.

Муниципаль хезмэт стажын билгеләгәндә шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмэт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төр вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай инструкциясе тарафыннан муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен кирәк булган белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралса, белгечлек, юнәлеш буенча эш стажын исәпләп чыгарганда әлегә белгечлек, бу юнәлеш буенча граждан (муниципаль хезмәткәр) белем турында документ һәм (яисә) күрсәтелгән белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча квалификация алудан соң әлегә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш чорлары кертелә;

Муниципаль хезмэт стажын билгеләгәндә шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмэт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төр вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай инструкциясе тарафыннан муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен кирәк булган белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралса, белгечлек, юнәлеш буенча эш стажын исәпләп чыгарганда әлегә белгечлек, бу юнәлеш буенча граждан (муниципаль хезмәткәр) белем турында документ һәм (яисә) күрсәтелгән белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча квалификация алудан соң әлегә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш чорлары кертелә;

Муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен кирәк булган белгечлек, юнәлеш буенча муниципаль хезмэт стажына, муниципаль хезмэт стажына яисә муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен кирәк булган белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына квалификация таләпләре муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен типлаштырылган квалификация таләпләре нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә, алар муниципаль хезмэт вазыйфалары классификациясе нигезендә Россия Федерациясе

субъекты законы белән билгеләнә. Вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәк булган белемнәргә һәм күнекмәләргә квалификация таләпләре муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегә өлкәсенә һәм төренә бәйле рәвештә аның вазыйфаи инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе белән шулай ук белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралырга мөмкин.

Белгеч яисә магистр дипломнары булган затлар өчен диплом бирелгән көннән өч ел дәвамында муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнә - муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын биләү өчен эзерлек юнәлеше буенча-ярты елдан да ким булмаган стажы яисә белгечлек, юнәлеш буенча бер ел эш стажы.

2.6. Жирлектә жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару тәртибе турындагы Нигезләмә нигезендә муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.

### **3. Муниципаль хезмәткәрләрнең класс чиннары**

3.1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри эзерлегә дәрәжәсенә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

3.2. Муниципаль хезмәткәрләргә түбәндәге класслы чиннар бирелә:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы хакыйкый муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең баш вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт киңәшчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт секретаре.

3.3. Югарыда күрсәтелгән төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын кертү Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

### **4. Муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә һәм муниципаль хезмәттән киткәндә аларны саклап калу тәртибе**

4.1. Класслы чиннар, алдагы класслы чинда билгеләнгән вакытны исәпкә алып, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә, муниципаль хезмәткәрләргә эзлекле рәвештә бирелә.

4.2. Класс чины беренче яки чираттагы булырга мөмкин.

4.3. Муниципаль хезмәт вазыйфасына беренче тапкыр билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә 3 класслы класс чины бирелә.

Федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чины, дипломатик ранг, хәрби яки махсус исем, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенә башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды, беренче класс чины аңа муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме кысаларында бирелә.

Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү максатларында квалификация разрядларының һәм муниципаль хезмәтнең класслы чиннарының билгеләнгән нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының һәм федераль дәүләт граждан

хезмәтенен, Россия Федерациясенен башка субъектының дәүләт граждан хезмәтенен класслы чиннарының нисбәте, шулай ук федераль дәүләт граждан хезмәтенен класслы чиннарының, дипломатик рангларның, хәрби һәм махсус исемнәр нисбәте кулланыла.

Вазыйфаларның, класслы чиннарның һәм квалификация разрядларының билгеләнгән нисбәтен исәпкә алып, муниципаль хезмәтнең бирелә торган класслы чины муниципаль хезмәткәрнең федераль дәүләт граждан хезмәте, дипломатик рангы, хәрби яисә махсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенен яисә Россия Федерациясенен башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды класслы чины муниципаль хезмәткәргә федераль дәүләт гражданлык хезмәтенен, дипломатик рангы, хәрби яисә махсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенен яисә Россия Федерациясенен башка субъектының квалификация разряды класслы чины, әмма муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән муниципаль хезмәт төркеменен 1 класс чигеннән югары булмаган класс чины бирелә торган федераль дәүләт гражданлык хезмәтенен, дипломатик рангы, хәрби яки махсус исеме, муниципаль хезмәтнең яисә Россия Федерациясенен башка субъектының класслы чиныннан түбәнрәк булмаса, әмма хезмәт вазыйфаларын биләгән вазыйфа төркеменен 1 нче класслы чиныннан югары түгел.

Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класс чин биргәндә федераль дәүләт граждан хезмәтенен тиешле класслы чинында, дипломатик рангы, хәрби яки махсус исемдә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенен яисә Россия Федерациясенен башка субъектының класс чинында, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дөвамлылыгы исәпкә алына.

4.4. Беренче класс чины сынауны уңышлы тәмамлаганнан соң, муниципаль хезмәткәргә бирелә, әгәр сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләгәннән соң өч айдан да соңга калмыйча бирелә.

4.5. 2 һәм 3 класслы муниципаль хезмәт секретареның һәм референтының класслы чиннарында булуның минималь сроклары бер елны, муниципаль хезмәт киңәшчесе һәм 2 һәм 3 класс киңәшчесе - ике елны, 2 һәм 3 класс муниципаль киңәшчесе - бер елны тәшкит итә.

1 класслы секретарьның, референтның, муниципаль хезмәт киңәшчесенен, муниципаль киңәшченен һәм чын муниципаль киңәшченен класслы чиннарында булу сроклары билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне класслы чиннарда арттыру аларны тиешле төркем муниципаль хезмәтенен югарырак вазыйфаларына күчәргәндә генә мөмкин.

4.6. Бирелгән класс чинада булу вакыты бирелгән көннән исәпләнә.

4.6.1. Класслы чин бирү көне дип класслы чин бирү турында карар кабул ителгән көн санала. Квалификация имтиханы нәтижеләре буенча класслы чин бирелгән очракта, класслы чин бирү көне дип муниципаль хезмәткәрләргә квалификация имтиханын тапшыру көне санала.

4.7. Чираттагы класс чины муниципаль хезмәткәргә алдагы класслы чинда муниципаль хезмәт үтү өчен билгеләнгән вакыт үткәннән соң, муниципаль хезмәткәргә үзенен хезмәт вазыйфаларын тиешле дәрәжәдә башкарганда һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә, аның өчен класс чины каралган булса, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган класс чиныннан югарырак яки югарырак класслы чин каралган булса, бирелә.

Чираттагы класс чины дисциплинар жәза алган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук аларга карата эш тикшерүе үткәрелә яки жинаять эше кузгатыла торган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

4.8. Муниципаль хезмәттә махсус аерымлыклар өчен бүләкләү чарасы сыйфатында муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр бирелергә мөмкин:

1) класс чинында булу, срогы беткәнчегә кадәр, әмма моңа кадәр элек бирелгән сыйныф чинында алты айдан да иртәрәк булмаган вакытта, - бу төркемгә муниципаль хезмәт вазыйфалары туры килә торган чираттагы класс чиныннан югарырак булмаса;

2) биләгән вазыйфасы керә торган муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме

чикләрәндә класслы чиннар эзлеклелеген үтәмичә генә бер баскычка югарырак, - 3 класслы чины булган муниципаль хезмәткәргә, әмма 4 өлешнең 4.5 пунктында каралганча, муниципаль хезмәтне узу өчен 3 класслы тиешле чинда билгеләнгән срок тәмамланганнан да иртәрәк түгел.

4.9. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаларның элекке төркеме чикләрәндә муниципаль хезмәтнең югары вазыйфасына билгеләгәндә, аның алдагы класслы чинында булу вакыты чыккан булса, аңа чираттагы класс чины бирелергә мөмкин.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары төркеменә караган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәндә, элек биләгән хезмәткәргә караганда, күрсәтелгән хезмәткәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларының әлеге төркеме өчен беренче булып торучы класслы чин бирелә, әгәр бу класслы чин муниципаль хезмәткәр булган класслы чиннан югарырак булса. Күрсәтелгән очракта класс чины эзлеклелекне сакламыйча һәм алдагы сыйныф чинында булу вакытын исәпкә алмыйча бирелә.

4.10. Вәкаләтләр вакытын чикләмичә биләп торучы муниципаль хезмәткәrlәргә муниципаль хезмәтнең төп, алып баручы, өлкән, кече вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәrlәргә класслы чиннар алар тарафыннан квалификация имтиханын тапшырганнан соң бирелә.

Муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләп торучы муниципаль хезмәткәrlәргә класслы чиннар, әгәр дә бу хезмәткәrlәр тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру турында карар жирле үзидарә органы житәкчесе тарафыннан кабул ителгән булса, квалификация имтиханын тапшырганнан соң бирелә.

Квалификация имтиханы дәүләт граждан хезмәткәrlәре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

4.11. Муниципаль хезмәткәrlәргә класс чиннары муниципаль хезмәткәр хезмәт итә торган муниципаль хезмәткәрнең турыдан-туры житәкчесе тәкъдиме буенча жирлек башлыгы тарафыннан бирелә (Нигезләмәнең 3 нче, 4 нче кушымталары).

4.12. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында тәкъдимнәр кертү тәртибе һәм аңа кушып бирелә торган документлар исемлеге муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

4.13. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турындагы карар, 4 өлешнең 4.7 пунктының икенче абзацында күрсәтелгән очраклардан тыш, бер айдан да соңга калмыйча кабул ителергә тиеш:

1) квалификация имтиханын уздырган көннән;

2) барлык кирәкле документлар белән сыйныф чинын жирле үзидарә органына яисә вазыйфай затына бирү турында тапшырылган көннән башлап - квалификация имтиханыннан башка класс чины бирелгәндә.

4.14. Муниципаль хезмәткәrlәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат ителгәндә муниципаль хезмәткәргә бирелгән класс чины саклана. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләнгәндә, аңа бирелгән класслы чин чираттагы класслы чин билгеләнгән тәртиптә бирелгәнчә саклана.

4.15. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында белешмәләр шәхси эшкә һәм хезмәт кенәгәсенә (булган очракта) кертелә. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында мәгълүмат шулай ук аның хезмәт эшчәнлегә турында мәгълүматларга кертелә.

4.16. Бирелгән класслы чин муниципаль хезмәткәргә биләгән вазыйфасыннан азат ителгәндә һәм муниципаль хезмәттән (шул исәптән пенсиягә чыккач) эштән азат ителгәндә, шулай ук муниципаль хезмәткә кергәндә саклана.

4.17. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнчә саклана.

4.18. Бирелгән класслы чиннан мәхрүм итү суд карары буенча федераль законнар нигезендә мөмкин.

## 5. Муниципаль хезмәткәрнең хокукый хәле

5.1. Муниципаль хезмәткәр булып, федераль һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәт вазыйфасын башкарганга жирле бюджеттан хезмәт хакы алып эшли торган граждан исәпләнә.

5.2. Техник тәмин итү вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын башкармыйлар һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормыйлар.

5.3. Муниципаль хезмәткәр хокукы:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәттә алга жибәрү шартлары белән танышу;

2) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле оештыру-техник шартлар белән тәмин итү;

3) хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр, хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт килешүе (контракт)нигезендә;

4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнә торган яллар турында мәгълүмат алу;

5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертү өчен;

6) үз инициативасы белән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурста катнашу;

7) жирле бюджет акчалары исәбеннән муниципаль хокукый акт нигезендә өстәмә һөнәри белем алу;

8) яклау, үз шәхси мәгълүматлар;

9) үз эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлек турындагы бәяләмәләр һәм башка документлар белән танышу, аларны шәхси эшенә керткәнче, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә жәлеп итү;

10) үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен һөнәр берлекләре төзү хокукын да кертү;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән судка шикаять бирүне дә кертәп, аларны бозу очраклары;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәмин итү.

5.4. Муниципаль хезмәткәр, эгәр «муниципаль хезмәт турында» Федераль законда башкасы каралмаган булса, мәнфәгатьләр каршылыгы килеп чыкмаса, авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенең алдан язма хәбәрәннән башка түләүле эш башкарырга хокукы.

5.5. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнары, федераль законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, жирлек Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәмин итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны үтәргә;

3) вазыйфаи бурычларын башкаганда, расасына, милләтенә, теленә, диненә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясендә

билгелэнгән эчке хезмэт тәртибе кагыйдэләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмэт мәгълүматы белән эшләрү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә үтәү өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклап калырга;

6) дәүләт һәм федераль законнар тарафыннан саклана торган башка серләрне тәшкит итүче белешмәләрне, шулай ук вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган белешмәләрне, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яки аларның намусына һәм абруена кагылышлы белешмәләрне таратырга;

7) дәүләт һәм муниципаль милекне, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны үтәү өчен бирелгән мөлкәтне сакларга;

8) Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә үзе һәм гаилә әгъзалары турында белешмәләрне тапшырырга;

9) авылның башкарма комитет житекчесенә язма рәвештә Россия Федерациясе гражданның яки чит ил гражданның-Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданның туктатылу турында хәбәр итәргә, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокукы, муниципаль хезмәткәргә бу турыда билгеле булган көнне, әмма Россия Федерациясе гражданның яисә чит ил гражданның туктатылган көннән алып биш эш көннән дә соңга калмыйча - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокукы;

9.1) башкарма комитет житекчесенә язма рәвештә чит дәүләт гражданның яки гражданның чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу турында хәбәр итәргә, бу хакта муниципаль хезмәткәргә билгеле булган көнне, әмма чит дәүләт гражданның алынган, яки чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алган көннән биш эш көннән дә соңга калмыйча;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон, башка федераль законнар һәм әлеге Нигезләмә белән билгелэнгән чикләүләрне үтәргә, йөкләмәләрне үтәргә, тыюларны бозмаска;

11) коррупцион хокук бозулар кылуга тарту максатларында жирлек башкарма комитеты житекчесенә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына мөрәжәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр итәргә;

12) мәнфәгатьләр конфликтына китерергә мөмкин булган вазыйфаи бурычларны үтәгәндә шәхси кызыксынучанлык турында жирлек башкарма комитеты житекчесенә язмага хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау буенча чаралар күрергә мөмкин;

5.6. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән хокуксыз йөкләмәне үтәргә хокуксыз. Тиешле житекчедән муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмәне алганда, муниципаль хезмәткәр, йөкләмә биргән житекчегә, Россия Федерациясендә федераль законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезләмәләре күрсәтелеп, әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган муниципаль хокукый актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, әлеге йөкләмәнең хокуксызлыгын нигезләүне язма рәвештә тапшырырга тиеш. Әлеге йөкләмәнең житекчесе тарафыннан язма рәвештә расланган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Законсыз йөкләмәне үтәгән очракта, муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне биргән житекче Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

5.7. Муниципаль хезмәткәр кыйммәтле кәгазьләргә, акцияләргә (оешмаларның устав (туплау) капиталларында катнашу өлешләренә, пайларына ия булса, ул мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау максатларында үзенә караган кыйммәтле кәгазьләренә, акцияләренә (оешмаларның устав (туплау) капиталларында катнашу өлешләрен, пайларын) Россия Федерациясе законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

## **6. Муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр**



6.1. Түбәндәге очрактарда граждандар муниципаль хезмәткә алына алмый, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны законлы көченә кәргән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәүне законлы көченә кәргән суд карары буенча юкка чыгаручы жәзага хөкем итү;

3) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит иткән белешмәләргә рөхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр гражданды дөгъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый мөгълүматлардан файдалану белән бәйлә булса;

4) муниципаль хезмәткә кәргә яисә аны узуга һәм медицина оешмасының бәяләмәсе белән расланган чире булу. Диспансерлаштыру узуга тәртибе, мондый чирләр исемлегә һәм медицина учреждениесе бәяләмәсенә рәвешә Россия Федерациясә Хөкүмәтә тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынучанлык яисә әлегә вазыйфаи затка контрольлек итүгә бәйлә булса, жирле администрацияне житәкләүче муниципаль берәмлек башлыгы белән (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, балалар, бертуганнар, апа-сәңеллә, шулай ук абыйлар, ата-аналар, балалар һәм ата-аналар), яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынучанлык яисә аларның берсе контроле белән бәйлә булса;

6) муниципаль хезмәттә булырга хокукы чит ил гражданының Россия Федерациясә граждандыгы яисә - Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучының граждандыгы туктату;

7) чит ил граждандыгы яисә, әгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, чит ил территориясендә граждандың даими яшәү хокукы раслы торган башка документ булу;

8) муниципаль хезмәткә кәргәндә ялган документлар яисә ялган белешмәләр бирү;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәдә 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган белешмәләрне тапшырмау яисә муниципаль хезмәткә кәргәндә белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

9.1) әлегә Нигезләмәнең 24.8 статьясында каралган белешмәләрне тапшырмау;

10) аны чакыру буенча хәрби хезмәт узмаган дип тану, шуңа законлы нигезләргә ия булмыйча, чакырылыш комиссиясә бәяләмәсә нигезендә (контракт буенча хәрби хезмәт узган граждандардан тыш) - күрсәтелгән бәяләмәгә шикаять бирү өчен билгеләнгән срок тәмамланган көннән алып 10 ел эчендә, Россия Федерациясә субъектының тиешле комиссиясенә, әгәр күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясә тиешле субъектының чакырылыш комиссиясә карарына карата граждандың күрсәтелгән бәяләмәгә шикаять буенча судка шикаять бирелгән булса, - суд карары законлы көченә кәргән көннән алып 10 ел эчендә, ул күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясә тиешле субъектының чакырылыш комиссиясә карары чыгарылганда граждандың әлегә бәяләмәгә шикаять буенча хокукы бозылмаган дип танылу.

6.1.1. Граждандар авыл жирлегенә ревизия комиссиясә рәисә, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасына билгеләп куела алмый, ә муниципаль хезмәткәр тиешле жирлек территориясендә урнашкан жирлек башкарма комитеты житәкчесә, суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, апа-сәңеллә) белән ревизия комиссиясә рәисә, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасын башкара алмый.

6.2. Граждандар муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә - 65 яшь тулганнан соң муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый.

6.3. Жирле үзидарэ органы, муниципаль берэмлекнең сайлау комиссиясе аппараты житэкчесе булган муниципаль хезмәткәр, күрсәтелгән муниципаль хезмәткәр мәнфәгатьләр конфликттын төшереп калдыру максатларында әлеге жирле үзидарэ органының сайланулы профсоюз органында, муниципаль берэмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында алар тиешле вазыйфаны биләгән чорда муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатьләрен якый алмый.

## 7. Муниципаль хезмәт белән бәйле тыюлар

7.1. Муниципаль хезмәт үтү белән бәйле рәвештә, муниципаль хезмәткәргә тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү;

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына яки Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфасына сайлану яисә билгеләү, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләп куелганда;

б) муниципаль вазыйфага сайлау яисә билгеләү;

в) һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарэ органында, муниципаль берэмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, һөнәр берлеге органында, түләүле сайлау вазыйфасына сайлау;

2) түбәндәге очрақлардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарэ органында, муниципаль берэмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез идарәдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милек милекчеләр ширкәтенә гомуми жыелышында (конференция) катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарэ органында, муниципаль берэмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында катнашу, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 16.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә алынган яллаучы вәкиле рәхсәте белән;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советында, башка муниципаль берәмлекләрнең берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында жирлек советы мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) Жирлек муниципаль хокукый актлар нигезендә идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә урнашкан оешма, гамәлгә куючы (катнашучы) булып торучы (акционер) гражданның мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә күрсәтүне, оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләре турында жирлек исемненнән гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә тапшыру;

д) федераль законнарда каралган башка очрақлар;

2.1.) эшқуарлык эшчәнлегә белән шәхсэн яисә ышанычлы затлар аша шөгылләнәргә;

3) муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында жирле үзидарэ органында, әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән, аңа турыдан-туры буйсынган яисә аңа буйсынган өченчә затлар эшләре буенча ышанычлы яисә вәкил булырга;

4) вазыйфаи хәлгә бәйле рәвештә яисә физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә алырга.

Беркетмә чараларына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чараларга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарэ органына, муниципаль берәмлек

сайлау комиссиясенә тапшырыла, моңа Россия Федерациясе Граждан кодексында билгеләнгән очрақлар керми. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яки башка рәсми чарага бәйле рәвештә үзе алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

5) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга чыгарга, моңа жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарә органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре белән, шулай ук чит дәүләтләрнең дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерциягә карамаган оешмалары белән килешүләр буенча үзара нигездә башкарыла торган командировкаларга керми;

6) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәмин итү чараларын, башка муниципаль мөлкәтне файдаланырга;

7) муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда, федераль законнар нигезендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларга кертелгән мәгълүматларны яисә вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын таратырга яисә кулланырга;

8) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, әгәр бу аның вазыйфаи бурычларына кермәсә, гавами фикерләр, фикерләр һәм бәяләүләр, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында, жибәрергә;

9) бүләкләүнең Жирлек башлыгының язма рөхсәтеннән башка, чит дәүләтләрнең, халыкара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләрнең, башка ижтимагый берләшмәләрнең һәм дини берләшмәләрнең мактаулы һәм махсус исемнәрен (фәнни берләшмәләрдән тыш) кабул итәргә, әгәр аның вазыйфаи бурычларына күрсәтелгән оешмалар һәм берләшмәләр белән хезмәттәшлек керсә;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация алып бару өчен вазыйфаи нигезләмәнең өстенлекләреннән файдалану;

11) сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатләрендә үз вазыйфаи хәленнән файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр буларак гавами рәвештә мөнәсәбәт белдерергә;

12) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структурасын (һөнәри берлекләрдән, шулай ук ижтимагый үзидарәнең ветераннар һәм башка органнарыннан тыш) төзәргә яисә күрсәтелгән структураларны төзәргә ярдәм итәргә;

13) хезмәт бәхәсен жайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктатырга;

14) Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләре составына керергә;

15) Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән финанслана торган түләүле эшчәнлек башкарма комитеты житәкчесенә язма рөхсәтеннән башка шөгыйльләнергә.

7.2. Муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң граждан, вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, конфиденциаль характердагы белешмәләрне яисә хезмәт мәгълүматын оешмалар яисә физик затлар мәнфәгатләрендә фаш итәргә яисә кулланырга хокукы түгел.

7.3. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән, Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында әлеге оешмада хезмәт шартнамәсе

шартларында федераль законнарда каралган очракларда гражданлык-хокукый шартнамә шартларында эшне биләргә һәм (яисә) әлегә оешмада башкарырга хокуклы түгел, әгәрдә муниципаль (административ) идарәнен аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай (хезмәт) бурычларына керсә, Россия Федерациясенә норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка булганда.

## **8. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу**

8.1. Мәнфәгатьләр конфликт дигәндә, вазыйфаны биләүче затның мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм жайга салу чараларын күрү бурычын күздә тоткан шәхси кызыксынуы (турыдан-туры яисә читләтелгән) аның вазыйфай (хезмәттәге) бурычларын тиешенчә, объектив һәм бертуктаусыз үтәвенә йогынты ясыя яисә йогынты ясыя ала торган вәзгыять аңлашыла.

8.2. Шәхси кызыксыну астында керемнәрне акча, башка мөлкәт рәвешендә, шул исәптән мөлкәти хокуклар, мөлкәти характердагы хезмәт күрсәтүләр рәвешендә алу, башкарылган эшләр нәтижеләре яисә Нигезләмәнең 8.1 п.пунктында күрсәтелгән зат тарафыннан яисә аның белән якын мөнәсәбәттә булган затлар (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, сеңелләр) биләгән яисә оешмалар тарафыннан алу мөмкинлеге аңлашыла.

8.3. Муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык барлыкка килү турында мәгълүм булган авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе, конфликтны жайга салу чорында, муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасында хезмәт хакы сакланган хәлдә, муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат ителүенә кадәр, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

8.4. Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хезмәт тәртибенә гомуми принципларын үтәүне һәм жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатьләр конфликтын жайга салуны тәмин итү өчен Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый актылары һәм муниципаль хокукый акт белән билгеләнгән тәртиптә муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләренә үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтларын жайга салу буенча комиссияләр төзелергә мөмкин.

Комиссия жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә даими хокукый акты нигезендә төзелә. Күрсәтелгән акт белән комиссиянең санлы һәм шәхси составы, аның эш сроклары һәм тәртибе билгеләнә.

Комиссия составына яллаучы (эш бирүче) һәм ул вәкаләт биргән муниципаль хезмәткәрләр вәкиле, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйлә мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персонал белешмәләр күрсәтмичә чакырыла торган фәнни, мәгариф һәм (яисә) башка оешмалар вәкиле керә. Бәйсез экспертлар саны комиссия әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

Комиссия составы Комиссия кабул иткән карарларга йогынты ясыя алырлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген юкка чыгарырлык итеп формалаштырыла.

8.5 Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу мәнфәгатьләр конфликтны ягы булып торучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфай яисә хезмәт урыны үзгәрүдә билгеләнгән тәртиптә вазыйфай (хезмәт) бурычларын үтәүдән читләштерелгәнчә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтны килеп чыгуга сәбәп булган файдадан баш тартуында торырга мөмкин.

8.6 Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат тарафыннан кыйммәтле кәгазьләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешләре, пайлары) ия булу мәнфәгатьләр конфликтнына китерә яисә китерергә мөмкин булган очракта, күрсәтелгән зат

үзенә караган кыйммәтле кәгазьләренә (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы өлеш, пайлар) Россия Федерациясә гражданлык законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш..

8.7 Мәнфәгатьләр конфликты ягы булган муниципаль хезмәткәргә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу чаралары муниципаль хезмәткәренә муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8.8 Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәренә мәнфәгатьләр конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәргә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу чаралары муниципаль хезмәттән азат ителүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8.9. Муниципаль хезмәткәренә хезмәт тәртибенә таләпләр

1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

1) вазыйфаи бурычларны намус белән, югары һөнәри дәрәжәдә башкарырга;  
2) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, берсүзсез мөнәсәбәт тәмин итәргә, нинди дә булса ижтимагый яисә дини берләшмәләргә, һөнәри яисә социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнарга карата ялгышлык эшләмәскә;

3) вазыйфаи бурычларны намус белән үтәүгә тоткарлык ясый торган нинди дә булса шәхси, мөлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска;

4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының үз һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлекне сакларга.;

5) гражданнар белән эшләүдә корректлылык күрсәтергә;

6) Россия Федерациясә халыкларының әхлакый горел-гадәтләренә һәм горел-гадәтләренә хөрмәт күрсәтергә;;

7) төрле этник һәм социаль төркемнәренә, шулай ук конфессияләренә мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

8) милләтара һәм конфессиональара татулыкка ярдәм итәргә;

9) муниципаль орган абруена яисә абруена зыян китерергә сәләтле низаглы хәлләргә юл куймаска.

2. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәrlәренә сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр итү очрақларына юл куймаска тиеш.

## **9. Муниципаль хезмәткә керү, аны үтү һәм туктату тәртибе**

9.1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясә дәүләт телен белүче 18 яшькә житкән һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен Татарстан Республикасы Кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында күрсәтелгән шартлар булмаганда, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган гражданнар муниципаль хезмәткә керергә хокуклы.

9.2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны үткәндә женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәренә һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйле рәвештә нинди дә булса турыдан-туры яисә читләтеп чикләүләр яисә өстенлекләр билгеләү рәхсәт ителми.

9.3. Граждан муниципаль хезмәткә кергәндә тәкъдим итә:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү турындагы үтенеч белән гариза;

- 2) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкета;
- 3) паспорт;
- 4) хезмәт кенәгәсен һәм (яки) хезмәт эшчәнлегенә турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләр, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрақлардан тыш;
- 5) Белем турында документ;
- 6) индивидуаль (персонификацияләнгән) исәпкә алу системасында теркәлүне раслаучы документ, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрақлардан тыш;
- 7) Физик затны Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында исәпкә кую турында таныклык;
- 8) хәрби исәпкә алу документлары - запаста торучы гражданнар һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;
- 9) муниципаль хезмәткә керүгә комачаулаучы авыру булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе;
- 10) муниципаль хезмәткә кергән ел өчен Керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;
- 10.1) элек Нигезләмәнең 24.8 пунктында каралган белешмәләр;
- 11) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

9.4. Муниципаль хезмәткә кергәндә бирелгән белешмәләр законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин.

9.5. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы шартлар ачыкланган очракта, күрсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдән баш тартуның сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

9.6. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына гражданны муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләү нәтижәсендә муниципаль хезмәткә керү гәмәлгә ашырыла.

9.7. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү турында Жирлек башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

9.8. Муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт шартнамәсенә яклары булып Жирлек башкарма комитеты житәкчесе һәм муниципаль хезмәткәр тора.

9.9. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә билгеләнгән рәвештәгә хезмәт таныклығы бирелә. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт таныклығын бирү тәртибе һәм рәвешә Жирлек башлыгының хокукый акты белән раслана.

9.10. Муниципаль хезмәткәрнең персонал күрсәткечләре, аның һөнәри хезмәт эшчәнлегенә һәм муниципаль хезмәтнең стажы (гомуми дәвамлылыгы турында белешмәләр катгый хисап документы булган муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә кертелә. Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм муниципаль хезмәттән азат итү белән бәйлә документлар кушып бирелә.

Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше жирлек башкарма комитетының кадрлар хезмәте тарафыннан алып барыла һәм муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең яңа урынына күчәргәндә күрсәтелгән муниципаль хезмәт урыны буенча тапшырыла. Бер муниципаль хезмәткәрнең берничә шәхси эшен алып бару рәхсәт ителми.

9.11. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән чыгарганда аның шәхси эше муниципаль хезмәтнең соңгы урыны буенча жирлек башкарма комитеты архивында саклана.

9.12. Жирлекнең башкарма комитетын бетергәндә муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше жирле үзидарә органына саклауга тапшырыла, аңа жирлекнең ликвидацияләнгән башкарма комитеты функцияләре яки аның варисына тапшырыла.

9.13. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дәүләт граждан хезмәткәренә

шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9.14. Хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсен туктатуның гомуми нигезләре булып тора:

- 1) яклар килешүе;
- 2) хезмәт шартнамәсе срогы чыгу, хезмәт мөнәсәбәтләре чынлыкта дәвам иткән һәм якларның берсе дә аларны туктатуны таләп итмәгән очрактан тыш;
- 3) хезмәткәр инициативасы буенча хезмәт килешүен өзү;
- 4) эш бирүче инициативасы буенча хезмәт килешүен өзү;
- 5) хезмәткәргә аның үтенече буенча яки аның ризалыгы белән эшкә башка эш бирүчегә яки сайлау эшенә (вазыйфасына) күчү;
- 6) оешманың миләкчесен алыштыруга, оешманың ведомство буйсынуы үзгәргә яки аны үзгәртеп коруга бәйле эшне дәвам итүдән баш тарту.;
- 7) хезмәткәрнең хезмәт шартнамәсенең билгеле бер шартлары үзгәргә бәйле рәвештә эшне дәвам итүдән баш тарту;
- 8) хезмәткәрнең үзенә федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә бирелгән медицина бәяләмәсе нигезендә кирәкле башка эшкә күчәрүдән баш тартуы йә эш бирүченең тиешле эш булмавы.;
- 9) баш тарту хезмәткәре нче эшкә күчәрү башка жиргә белән бергә эш бирүче;
- 10) якларның ихтыярына бәйле булмаган хәлләр;
- 11) Хезмәт Кодексында яки башка федераль законда билгеләнгән хезмәт шартнамәсе төзү кагыйдәләрен бозу, әгәр бу бозу эшне дәвам итү мөмкинлеген төшереп калдырса.

Хезмәт килешүе башка федераль законнарда каралган башка нигезләр буенча да туктатылырга мөмкин. «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль законның 9 статьясындагы 3 өлеше нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи бурычларын үтәмәү Поселения башкарма комитеты житәкчесенә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына аны коррупциячел хокук бозуларны кылуга этәрү максатларында нинди дә булса затларның мөрәжәгать итүенә барлык очрактары турында хәбәр итү вазифаи бурычларын үтәмәү аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яки аны Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплылыкның башка төрләренә җәлеп итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

9.15. Югарыда күрсәтелгән нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе дә авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча өзелергә мөмкин:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә ирешү.;
- 2) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләргә һәм тыюларны үтәмәү.;
- 3) административ җәза куллану.

9.16. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә җиткән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын озайту рәхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын бер тапкыр озайту бер елдан да артык рәхсәт ителми.

9.17. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасыннан азат итү муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат итү муниципаль хезмәткәр хезмәт итә торган авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

9.18. Муниципаль хезмәткәргә ышаныч югалуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге түләтүне куллану турында белешмәләр «коррупциягә каршы торучу турында» Федераль законның 15 статьясында каралган ышаныч югалу сәбәпле, муниципаль хезмәткәр Муниципаль хезмәт узган жирле үзидарә органы тарафыннан эштән азат ителгән затлар реестрына кертелә.

## 10. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

10.1. Аттестация муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасына туры килү-килмәвен билгеләү максатларында, аның һөнәри эшчәнлеге нигезендә үткәрелә.

10.2. Аттестация муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруга, муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри дәрәжәсен күтәрүгә, жирле үзидарә органнарында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын кыскартканда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә өстенлекле хокукны билгеләүгә бәйле мәсьәләләрне хәл итүгә, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт өчен түләү шартларын үзгәртүгә бәйле мәсьәләләрне хәл итүгә юнәлдерелгән.

10.3. Муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын бер елдан кимрәк башкаручы;

2) 60 яшькә житкәннәр;

3) йөкле хатын-кызлар;

4) йөклелек һәм бала табу буенча отпускта яисә бала карау буенча отпускта булган өч яше тулганчы. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне ялдан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мөмкин;

5) ашыгыч хезмәт килешүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар.

10.4. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

10.5. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү үткәрү өчен Эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле карары буенча жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә хокукый акты чыгарыла, анда нигезләмәләр бар:

1) аттестация комиссиясен формалаштыру турында;

2) аттестация үткәрү графигын раслау турында;

3) аттестация комиссиясе эше өчен кирәкле документларны эзерләү турында.

10.6. Аттестация комиссиясе жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә хокукый акты белән төзелә. Күрсәтелгән акт белән аттестация комиссиясе составы, аның эш вакыты һәм тәртибе билгеләнә.

Аттестация комиссиясе составына яллаучы (эш бирүче) вәкиле яки аларга вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр (шул исәптән аттестацияләнергә тиешле бүлекчәләрдән, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче, муниципаль хезмәт һәм кадрлар, юридик (хокукый) бүлекчәләрдән, ә андый бүлекчәләр булмаган очракта, муниципаль хезмәт һәм кадрлар мәсьәләләре бүлекчәләренән, эшкә алучы (эш бирүче) вәкилләре һәм аларга вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр кертелә - муниципаль хезмәткәр аттестацияләнергә тиешле жирле үзидарә органы эшчәнлеген кадрлар һәм юридик (хокукый) озата бару өчен җаваплы муниципаль хезмәткәрләр, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча шәхси белешмәләр күрсәтмичә чакырыла торган фәнни, белем бирү һәм (яки) башка оешмалар вәкилләре кертелә. Бәйсез экспертлар саны аттестация комиссиясе эгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән бер өлешен тәшкил итәргә тиеш.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә аттестация уздыру өчен аттестация комиссиясе составы, дүләт серен тәшкил итүче белешмәләрен куллануга бәйле рәвештә, дүләт сере турында Россия Федерациясе законнары нигезләмәләрен исәпкә алып төзелә.

Аттестация комиссиясе составы аттестация комиссиясе тарафыннан кабул ителгән карарларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр каршылыклары барлыкка килү мөмкинлеге төшереп калдырылсын өчен төзелә.

Жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфай вазыйфалары үзгәртелгәнә карап, берничә аттестация комиссиясе төзелергә мөмкин.

10.7. Аттестация комиссиясе рәисе, рәис урынбасары, сәркатип һәм комиссия эгъзаларынан тора. Аттестация комиссиясенә барлык эгъзалары да карарлар кабул иткәндә тигез хокукларга ия.

10.8. Аттестацияне үткәрү графигы ел саен яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан раслана һәм аттестацияләнә торган һәр муниципаль хезмәткәрнең аттестация башланганчы бер айдан да ким булмаган вакыт аралыгында житкерелә.



10.9. Аттестация үткөрү графигында күрсөтөлө:

1) аттестация үткөрөлө торган жирле үзидарэ органы, бүлекчө исеме;

2) аттестациялэnergэ тиешле муниципаль хезмэткэрлэр исемлеге;

3) аттестацияне үткөрү датасы, вакыты һәм урыны;

4) аттестация комиссиясенэ тиешле жирле үзидарэ органнарының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратының тиешле бүлекчэлэре житэкчелэре күрсөтмэлэре белэн кирэкле документларны тапшыру датасы.

10.10. Аттестация башланганчы ике атнадан да соңга калмыйча аттестация комиссиясенэ аттестация чорында муниципаль хезмэткэрлэргэ аттестациялэnergэ тиешле вазыйфай бурычларның үтэлеше турында аның турыдан-туры житэкчесе тарафыннан имзаланган һәм югарыдагы житэкче тарафыннан расланган бэялэмэ тапшырыла.

10.11. 10.10 пунктында каралган жавапларда муниципаль хезмэткэр турында түбэндэге белешмэлэр булырга тиеш:

1) фамилиясе, исеме, атасының исеме;

2) аттестация уздыру вакытына муниципаль хезмэт вазыйфасын билэүче һәм элэге вазыйфага билгелэнү датасы;

3) муниципаль хезмэткэр хэл итүдэ (эшкэртүдэ) катнашкан төп мэсьэлэлэр (документлар) исемлеге;

4) муниципаль хезмэткэрнең һөнэри, шэхси сыйфатларын һәм һөнэри эшчэнлеге нэтижелэрен мотивлаштырылган бэялэү.

10.12. Аттестация чорында муниципаль хезмэткэрлэргэ аттестациялэnergэ тиешле вазыйфай бурычларны үтэү турындагы бэялэмэгэ муниципаль хезмэткэрлэр тарафыннан башкарылган йөклэмэлэр һәм күрсөтелгэн чор өчен аларга эзерлэнгэн документлар проектлары турында белешмэлэр теркэлэ, алар муниципаль хезмэткэрнең һөнэри эшчэнлеге турында еллык хисапларда торалар.

Һэр аттестация узган саен аттестация комиссиясенэ муниципаль хезмэткэрнең аттестация кэгазе, алдагы аттестация күрсөткечлэре белэн тапшырыла.

10.13. Муниципаль хезмэт һәм жирле үзидарэ органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе кадрлары мэсьэлэлэре буенча бүлек аттестация башланганчы биш эш көненнэн дэ ким булмаган вакыт эчендэ һэр аттестациялэнүче муниципаль хезмэткэрне аттестация чорында үзлэренең вазыйфай бурычларын үтэү турында тэкьдим ителгэн бэялэмэ белэн таныштырырга тиеш.Шул ук вакытта аттестациялэнүче муниципаль хезмэткэр аттестация комиссиясенэ күрсөтелгэн чорда үзенең һөнэри эшчэнлеге турында өстэмэ белешмэлэр, шулай ук тэкьдим ителгэн чакыртып алу яисэ турыдан-туры житэкчене чакыртып алу өчен үзенең ризалыгы турында гариза яки аңлатма язуы тапшырырга хокуклы.

10.14. Аттестация аттестация комиссиясе утырышына аттестациялэнүче муниципаль хезмэткэрне чакыру белэн үткөрөлэ. Муниципаль хезмэткэр элэге комиссия утырышына житди сэбэпсез яисэ аттестациядэн баш тарткан очракта, муниципаль хезмэткэр муниципаль хезмэт турындагы законнар нигезендэ дисциплинар жаваплылыкка тартыла, э аттестация соңрак вакытка күчерелэ.

Аттестация комиссиясе тапшырылган документларны карый, аттестациялэүче муниципаль хезмэткэрнең хэбэрлэрен тыңлый, э кирэк була калса - аның муниципаль хезмэткэрнең һөнэри хезмэт эшчэнлеге турында турыдан-туры житэкчесенекен. Аттестация объектив үткөрү максатларында аттестация аттестация үткөрү өчен аттестация комиссиясе аттестация чорында үзенең һөнэри эшчэнлеге турында аттестация комиссиясе тарафыннан бирелгэн өстэмэ белешмэлэрне караганнан соң комиссиянең түбэндэге утырышына аттестация күчерергэ хокуклы.

10.15.Муниципаль хезмэткэрнең һөнэри һәм шэхси сыйфатлары турында аның һөнэри эшчэнлегенэ карата фикер алышу объектив һәм яхшы мөгалэмэдэ булырга тиеш.

Муниципаль хезмэткэрнең һөнэри эшчэнлеге аның билэгэн муниципаль хезмэт вазыйфасы буенча квалификация талэплэренэ туры килүен билгелэү, аның тиешле бүлекчэ (жирле үзидарэ органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты) алдына

куелган бурычларны хэл итүдә катнашуы, ул башкарган эшнең катлаулылыгы, аның нәтижелелеге һәм нәтижелелеге нигезендә бәяләнә.

Шул ук вакытта муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтижеләре, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри белемнәре һәм эш тәҗрибәсе, муниципаль хезмәткәрләргә чикләүләре үтәү, тыюлар булмау, муниципаль хезмәт турындагы законнарда билгеләнгән йөкләмәләре үтәү, ә башка муниципаль хезмәткәргә карата оештыру-күрсәтмә вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәрне аттестацияләгәндә шулай ук оештыру сәләте исәпкә алынырга тиеш.

10.16. Әгәр аттестация комиссиясе утырышында әгъзаларының кимендә өчтән икесе катнашса, ул тулы хокуклы дип санала.

10.17. Аттестация комиссиясе карары аттестация комиссиясе утырышында катнашучы муниципаль хезмәткәр һәм аның турыдан-туры житәкчесе булмаганда ачык тавыш бирү юлы белән аттестация комиссиясе әгъзаларының күпчелек тавышы кабул ителә. Тавышлар тигез булганда муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтнең тиешле биләгән вазыйфасы дип таныла.

аттестация комиссиясе әгъзасы булган муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү чорына аның шушы комиссиядәге әгъзалыгы туктатып торыла.

10.18. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижеләре буенча аттестация комиссиясе тарафыннан түбәндәге карарларның берсе кабул ителә:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;

2) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә һәм билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп тору өчен кадрлар резервына вазыйфаи үсеш тәртибендә кертүгә тәкъдим ителә;

3) квалификация күтәрү шарты белән муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;

4) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килми.

10.19. Аттестация нәтижеләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирүгә йомгак ясаганнан соң хәбәр ителә.

Аттестация нәтижеләре 1 нче кушымта нигезендә форма буенча төзелгән муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазенә кертелә.

Аттестация кәгазенә утырышта катнашкан рәис, рәис урынбасары, сәркатип һәм аттестация комиссиясе әгъзалары кул куя.

Муниципаль хезмәткәр расписка буенча аттестация кәгазе белән таныша.

Аттестацияне узган муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазе һәм аттестация чорында аларның вазыйфаи бурычларын үтәү турындагы бәяләмәсе муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшендә саклана.

Аттестация комиссиясе секретаре комиссия утырышы беркетмәсен алып бара, анда аның карарын һәм тавыш бирү нәтижеләрен терки. Аттестация комиссиясе утырышы беркетмәсенә утырышта катнашкан рәис, рәис урынбасары, сәркатип һәм аттестация комиссиясе әгъзалары кул куя.

10.20. Муниципаль хезмәткәрләре аттестацияләү материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) аны үткәргәннән соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча тапшырыла.

10.21. Аттестация уздырганнан соң бер ай эчендә аның нәтижеләре буенча жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә хокукый акты чыгарыла яисә эшкә алучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткәргә килүе турында карары кабул ителә:

1) вазыйфаи үсеш тәртибендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән тәртиптә кадрлар резервына кертелергә тиеш;

2) өстәмә һөнәри белем алуга жибәрелә;

3) муниципаль хезмәт вазыйфасында түбәнәя.

10.22. Муниципаль хезмәткәрнең квалификациясен күтәрүдән яисә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчүдән баш тарткан очракта, жирлек башкарма комитеты житәкчесе муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт турындагы законнар

нигезендэ муниципаль хезмэттэн азат итэргэ һәм аны муниципаль хезмэттэн азат итэргэ хокуклы.

Аттестация узганнан соң бер ай узгач, муниципаль хезмэткэрне муниципаль хезмэтнең башка вазыйфасына күчерү йә аны муниципаль хезмэттэн азат итү рөхсәт ителми. Муниципаль хезмэткэрнең авыру һәм ел саен түләнә торган отпуск вакыты билгеләнгән вакытка исәпләнми.

10.23. Муниципаль хезмэткэр аттестация нәтижэләренә Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять бирергә хокуклы.

## **11. Муниципаль хезмэт вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкур**

11.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмэт вазыйфасын биләгәндә хезмэт килешүе төзелгәнчә конкурс булырга мөмкин.

11.2. Конкурс үткәрелми:

а) билгеләнгән вакытка муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләгәндә;

б) ашыгыч хезмэт килешүе төзөгәндә;

в) муниципаль хезмэткэрне муниципаль хезмэтнең бүтән вазыйфасына билгеләп куюда, аның биләгән муниципаль хезмэт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларын үтәүнең медицина бәяләмәсе нигезендә мөмкин булмаганда, ул биләгән вазыйфаны кыскарту, жирле үзидарә органын үзгәртеп кору, бетерү яисә аның структурасы үзгәргәндә, муниципаль хезмэткэрне муниципаль хезмэтнең бүтән вазыйфасына билгеләгәндә яисә аның структурасы үзгәргәндә;

г) конкурс нигезендә формалаштырылган кадрлар резервында торучы муниципаль хезмэткэр (граждан) вазыйфасына билгеләп кую турында;

д) муниципаль хезмэт вазыйфаларының кече төркеменә караган муниципаль хезмэт вазыйфасына билгеләп кую турында;

е) муниципаль хезмэтнең аерым вазыйфаларына билгеләнгәндә, алар буенча вазыйфаи бурычларны үтәү дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләренә куллануга бәйле.

11.3. Муниципаль хезмэтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурс (алга таба - конкурс) гражданнарның муниципаль хезмэткә тигез үтеп керү хокукын, шулай ук муниципаль хезмэткэрләрнең конкурс нигезендә вазыйфаи үсеш хокукын тәэмин итә.

11.4. Конкурс авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе карары буенча муниципаль хезмэт вазыйфасы (муниципаль хезмэткә билгеләнмәгән) булганда игълан ителә.

11.5. Конкурс муниципаль хезмэтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга кандидатларның һөнәри дәрәжәсен, аларның муниципаль хезмэт вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килүен бәяләүдән гыйбарәт.

11.6. Конкурста катнашу хокукына 18 яшькә житкән, Россия Федерациясе дәүләт телен белүче һәм муниципаль хезмэтнең вакантлы вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган Россия Федерациясе гражданнары ия.

Муниципаль хезмэткэр конкурсны уздыру чорында аның нинди вазыйфа биләвенә карамастан, конкурста гомуми нигезләрдә катнашырга хокуклы.

11.7. Конкурсны уздыру һәм конкурста катнашу өчен документларны кабул итү турындагы хәбәр, шулай ук муниципаль хезмэткэрләр белән хезмэт килешүе проекты конкурс үткәрү көненә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча массакуләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгарыла.

11.8. Конкурста катнашу өчен документлар кабул итү турындагы хәбәрдә конкурсны уздыру датасы, вакыты һәм урыны, муниципаль хезмэтнең вакантлы вазыйфасы исеме; шушы вазыйфаны биләүгә дөгъва кылучыга куела торган таләпләр; документларны кабул итү урыны һәм вакыты; әлегә Нигезләмәнен 11.9 пункты нигезендә тапшырылырга тиешле документлар исемлеге; күрсәтелгән документлар кабул ителә торган срок, шулай ук конкурс турында тулы мәгълүмат чыганагы (телефон, факс) турында белешмәләр күрсәтелә.

11.9. Конкурста катнашырга теләк белдергән Россия Федерациясе гражданы конкурс комиссиясенә түбәндәгеләрне тапшыра:

а) конкурс комиссиясе рәисе исеменә шәхси гариза;

б) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән форма буенча үз кулы белән тугырылган һәм имзаланган анкетаны;

в) паспорт яисә аны алыштыручы документ күчермәсен (тиешле документ конкурска килгәч шәхсэн күрсәтелә);

г) кирәкле һөнәри белем бирүне, эш һәм квалификация стажын раслый торган документлар:

- хезмәт кенәгәсен һәм (яисә) хезмәт эшчәнлеге турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләрне, хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

- һөнәри белем турында документларның күчермәләре, шулай ук гражданның өстәмә һөнәри белем турында, гыйльми дәрәжә бирү турында, гыйльми исем бирү турында, эш (хезмәт) урыны буенча нотариаль яисә кадрлар хезмәтләре тарафыннан таныкланган документларның күчермәләре;

д) гражданның муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан дәүләт граждан хезмәткәрләре өчен билгеләнгән рәвештә мондый авырулар исемлегендә каралган авыруы булмау турында медицина учреждениесе бәяләмәсе;

е) гамәлдәге законнарда каралган башка документлар.

11.10. Вакантлы вазыйфаны биләүгә конкурста катнашучы теләсә кайсы вакытта үз гаризасын кире алырга хокуклы.

11.11. Тәкъдим ителгән документларны кабул итү һәм тикшерү конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан гамәлгә ашырыла.

11.12. Граждан (муниципаль хезмәткәр) конкурста катнашуга муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килмәвә белән бәйле рәвештә, шулай ук муниципаль хезмәткә керү һәм аны узу өчен муниципаль хезмәт турындагы законнарда билгеләнгән чикләүләргә бәйле рәвештә рөхсәт ителми.

11.13. Әлеге Нигезләмәнең 11.9 пунктында күрсәтелгән документлар массакуләм мәгълүмат чараларында аларны кабул итү турында хәбәр басылып чыккан көннән соң 20 көн эчендә конкурс комиссиясенә тапшырыла.

Документларны вакытында тапшырмау һәм (яисә) аларны житди сәбәпләрсез тулы күләмдә тапшырмау гражданга аларны кабул итүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

Документларны вакытында тапшырмаганда, аларны конкурс комиссиясе рәисе карары белән житди сәбәп аркасында тулысынча тапшырмаганда, аларны кабул итү сроклары күчәселәргә мөмкин.

11.14. Конкурста катнашуга кертелмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә дөгъва кылучы әлеге карарга Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять белдерергә хокуклы.

11.15. Конкурс комиссиясе рәисе конкурсның киләсе этабына 20 көннән дә соңга калмыйча аны конкурста катнашуга кертелгән гражданнарга (муниципаль хезмәткәрләргә) үткәрү көне, урыны һәм вакыты турындагы хәбәрләрне (алга таба - кандидатлар) жибәрә.

Конкурс уздырганга кандидатларга Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә хокуклар тигезлеге гарантияләнә.

11.16. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс үткәрү өчен жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән конкурс комиссиясе төзелә. Конкурс комиссиясе вәкаләтләре аттестация комиссиясенә йөкләнергә мөмкин. Конкурс комиссиясе составы, аның эш вакыты һәм тәртибе, шулай ук конкурсны уздыру методикасы муниципаль хокукый акт белән билгеләнә.

11.17. Конкурс комиссиясе рәисе, рәис урынбасары, секретаре, комиссия әгъзалары составында төзелә һәм 9 кешедән тора.

Конкурс комиссиясе рәисе конкурс комиссиясе эшчәнлегенә житәкчелек итә һәм аның эшен оештыра.

Конкурс комиссиясе секретаре конкурс комиссиясе утырышларына материаллар әзерләүне тәмин итә, утырышны чакыру турында конкурс комиссиясе эгъзаларына хәбәр итә, комиссия эгъзаларына көн тәртибе турында хәбәр итә, гаризаларны, документларны кабул итә һәм терки, конкурс комиссиясе карарлары проектларын әзерли, кандидатларга конкурс үткәрү нәтижәләре турында хәбәр итүне тәмин итә, конкурс комиссиясе рәисе кушуы буенча башка функцияләр башкара.

Конкурс комиссиясенә чагыштырма составы биш кешедән дә ким була алмый. Конкурс комиссиясенә чагыштырма составы биш кешедән дә ким була алмый. Конкурс комиссиясе эшенә бәйсез экспертлар жәлеп ителергә мөмкин. Кандидатларның һөнәри сыйфатлары экспертлары тарафыннан бәяләү конкурс нәтижәләре турында карар чыгарганда муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә исәпкә алына.

11.18. Конкурс уздырганда конкурс комиссиясе кандидатларны алар тапшырган мәгариф, муниципаль, граждан яисә башка дәүләт хезмәте узу, башка хезмәт эшчәнлеген башкару турындагы документлар нигезендә бәяли.

Кандидатларның һөнәри һәм шәхси сыйфатларын бәяләгәндә конкурс комиссиясе муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына һәм бу вазифа буенча вазифа инструкциясенә башка нигезләмәләренә тиешле квалификация таләпләреннән чыгып эш итә.

Конкурс документлар конкурсы формасында үткәрелергә мөмкин.

Конкурс комиссиясе конкурста катнашучыларны белем алу, муниципаль хезмәт узу һәм башка хезмәт эшчәнлеге турында документлар нигезендә, шулай ук рекомендацияләр нигезендә бәяли.

11.19. Конкурс комиссиясе утырышы кимендә өч кандидат булганда үткәрелә.

Конкурс комиссиясе утырышы, составның яртысыннан да ким булмаган өлеше булса, хокуклы дип санала. Конкурс комиссиясе карарлары утырышта катнашучы эгъзаларының ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

Тавышлар тигез булганда конкурс комиссиясе рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

11.20. Конкурс комиссиясе карары кандидатның булмавында кабул ителә һәм аны муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына билгеләү яисә бу вазыйфага билгеләүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

11.21. Конкурс комиссиясенә тавыш бирү нәтижәләре утырышта катнашкан рәис, рәис урынбасары, сәркатип һәм комиссия эгъзалары тарафыннан имзаланган карар белән рәсмиләштерелә.

11.22. Конкурс нәтижәләре буенча авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына конкурста жиңүченә билгеләү турында боерыгы чыгарыла һәм конкурста жиңүче белән хезмәт килешүе төзелә.

11.23. Конкурста катнашкан кандидатларга конкурс нәтижәләре турында язма рәвештә аның тәмамланганнан соң бер ай эчендә хәбәр ителә.

11.24. Конкурста катнашуга кертелмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә дөгъва итүчеләрнең һәм конкурста катнашкан кандидатларның документлары аларга конкурс тәмамланганнан соң өч ел эчендә язма гариза буенча кире кайтарылырга мөмкин. Әлеге вакыт чыкканчы документлар архивта саклана.

11.25. Конкурста катнашу (конкурс үткәрү урынына бару һәм кире кайту, торақ урыны наемга алу, Яшәү, элемент чаралары хезмәтеннән файдалану һ.б.) белән бәйлә чыгымнар кандидатлар тарафыннан үз акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

11.26. Кандидат конкурс комиссиясе карарына Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять бирергә хокуклы.

## **12. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфа инструкциясе**

12.1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеге жирлек башкарма

комитеты эш бирүчесе яисә вәкәләтле муниципаль хокукый акт белән башка вазыйфаи зат тарафыннан раслана торган вазыйфа инструкциясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

12.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә түбәндәгеләр керә:

1) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәкле һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләр буенча эш стажына, шулай ук белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата - яллаучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә квалификация таләпләренә туры килү таләп ителүе турында карары булганда;

2) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәмәгән (тиешенчә үтәмәгән) өчен анда биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасының бурычлары һәм функциональ үзенчәлекләре белән билгеләнүче акт нигезендә вазыйфаи бурычлары, хокуклары һәм җаваплылыгы;

3) муниципаль хезмәткәрнең билгеле бер карарларны мөстәкыйль кабул итәргә хокукы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлегә;

4) муниципаль хезмәткәрнең норматив хокукый актлар проектларын һәм (яисә) идарә итү һәм башка карарлар проектларын эзерләгәндә катнашырга хокукы яисә бурычлы мәсьәләләр исемлегә;

5) муниципаль хезмәтнең биләгән муниципаль вазыйфасы буенча карарлар проектларын эзерләү, карау, килештерү һәм кабул итү вакытлары һәм процедуралары;

6) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын шул ук башкарма комитетта муниципаль хезмәткәрләр, башка жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданнар һәм оешмалар белән үтәүгә бәйле рәвештә хезмәт хезмәттәшлеге процедурасы.

12.3. Вазыйфаи инструкция нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы муниципаль вазыйфасын биләүгә, аттестацияләүгә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштыруга конкурс уздырганда исәпкә алына.

12.4. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтиҗәләре кадрлар резервына керткәндә, муниципаль хезмәткәрне аттестацияләгәндә һәм бүләкләү уздырганда һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә исәпкә алына.

### **13. Эш (хезмәт) вакыты. Муниципаль хезмәткәрнең ялы**

13.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә җайга салына.

13.2. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата эчтәлеген саклап, еллык отпуск бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

13.3. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле отпусктан һәм өстәмә түләүле отпусктан тора.

муниципаль хезмәт вазыйфаларын башка төркемнәр биләүче муниципаль хезмәткәрләргә дәвамлылыгы 30 календарь көнгә тигез еллык төп түләүле отпуск бирелә.

13.5. Еллык өстәмә түләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен (10 календарь көннән дә артык түгел), шулай ук федераль һәм республика законнарында каралган очракларда бирелә. Муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпуск дәвамлылыгы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн исәбеннән исәпләнә. Нормага салынмаган эш көне өчен еллык өстәмә түләүле ял, шулай ук Федераль законда каралган башка очракларда ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпуск ел саен бирелә торган төп түләүле отпускның һәм тиешле еллар эшләгән өчен ел саен өстәмә түләүле отпускның әлеге өлешендә каралган гомуми озынлыгыннан тыш бирелә.

Хезмәт көне нормалаштырылмаган хезмәт көне билгеләнгән муниципаль хезмәткәргә өч календарь көн дәвамында нормага салынмаган хезмәт көне өчен ел саен өстәмә түләүле отпуск бирелә

13.6. Муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча ел саен түләнгән торган отпуск өлешләр буенча бирелергә мөмкин, шул ук вакытта ялның бер өлеше 14 календарь көннән дә ким булмаса тиеш. Авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесе белән килештереп, муниципаль хезмәткәргә бүтән озынлыктагы отпускларның бер өлеше бирелергә мөмкин.

13.7. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесе карары белән, акчалата эчтәлекне саклап калмыйча, бер елдан да артмаган ял бирелергә мөмкин.

13.8. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очракларда акчалата эчтәлекне саклап калмыйча ял бирелә.

#### **14. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү**

14.1. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата кереме муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладыннан, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән тора.

14.2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

- 1) тиешле еллар эшләнән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә;
- 2) муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә;
- 3) түләү тәртибе муниципаль органның бурычларын һәм функцияләрен тәмин итүне, вазифа инструкциясен үтәүне исәпкә алып, яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан билгеләнә торган аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр.;
- 4) айлык акчалата бүләкләү;
- 5) класс чины өчен айлык өстәмә;
- 6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;
- 7) матди ярдәм.

14.3. Вазыйфаи оклад күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлек Советы карары белән билгеләнә.

#### **15. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр**

15.1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләнгән:

- 1) вазыйфаи бурычларын вазыйфаи инструкция нигезендә үтәүне тәмин итә торган эш шартлары;
- 2) акчалата эчтәлекне үз вакытында һәм тулы күләмдә алу хокукы;
- 3) Эш (хезмәт) вакытының нормаль давамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнгән торган ял;
- 4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккан та, медицина хезмәте күрсәтү;
- 5) тиешле еллар эшләнән өчен һәм инвалидлык белән бәйле рәвештә пенсия белән тәмин итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын аның үлеменә бәйле рәвештә килеп туган очракта пенсия белән тәмин итү;
- 6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китерү очрагына, аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, мәжбүри дәрәжә иминияте;
- 7) муниципаль хезмәт узган чорда яисә аның туктатылганнан соң, эмма аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылык югалу очрагына мәжбүри дәрәжә социаль иминияте;
- 8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау. б) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китерү очрагына, аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, мәжбүри дәрәжә иминияте;
- 7) муниципаль хезмәт узган чорда яисә аның туктатылганнан соң, эмма аларның

вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылык югалу очрагына мәжбүри дәүләт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфай бурычларын үтәүгә бәйле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.

15.2. Жирлекнең башкарма комитеты юкка чыгуга, яисә авыл жирлеге башкарма комитеты хезмәткәрләренең штаты кыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүе өзәлгәндә, муниципаль хезмәткәргә оешманы бетерүгә яки оешма хезмәткәрләренең штаты кыскаруга бәйле рәвештә эштән азат ителгән очракта, хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

15.3. Жирлек уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

## **16. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәмин итү**

Жирлек башкарма комитетында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләр тулы күләмдә Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән пенсия белән тәмин итү өлкәсендә хокукларга ия булалар.

## **17. Муниципаль хезмәт стажы. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе**

1. Муниципаль хезмәт стажына (гомуми озынлыкка) кертелә:

1) муниципаль хезмәт вазыйфалары;

2) муниципаль вазыйфалар;

3) Россия Федерациясә дәүләт вазыйфалары һәм Россия Федерациясә субъектларының дәүләт вазыйфалары.;

4) дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары, хәрби вазыйфалар һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төрләре вазыйфалары;

5) федераль законнар нигезендә башка вазыйфалар.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылығын билгеләү һәм аларга федераль законнарда, Россия Федерациясә субъектлары законнарында һәм муниципаль берәмлекләр уставларында каралган башка гарантияләр билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына, әлегә статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорларынан тыш, «Россия Федерациясә дәүләт граждан хезмәте турында» 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 статьясындагы 2 өлешә нигезендә дәүләт граждан хезмәте стажына керә торган (исәпләнә торган) вазыйфалар биләү чорлары да кертелә (исәпләнә)..

3. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына муниципаль хезмәткәрләргә әлегә статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорларынан тыш, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә башка чорлар кертелә (исәпләнә).

4. Муниципаль хезмәт стажын исәпләп чыгару тәртибе муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

## **18. Кадрлар эше**

18.1. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын урнаштыру өчен кадрлар составын формалаштыру;

2) муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезләмәләрен тормышка ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлегә тәкъдимнәрне жирлек башкарма комитетына кертү турында тәкъдимнәр әзерләү;



3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт килешүе (контракт) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүдән азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аның пенсиягә чыгуына бәйле муниципаль хокукый актлар проектларын эзерләүне оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү.;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару (булган очракта), муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәтне узуга чорында хезмәт эшчәнлегенә турында белешмәләр формалаштыру һәм күрсәтелгән белешмәләргә мәжбүри пенсия иминияте системасында индивидуаль (шәхсиләштерелгән) исәпкә алу турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе Пенсия фондының мәгълүмат ресурсларында саклау өчен тапшыру;

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;

6) жирлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бирү;

8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткәрү;

9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәрү;

10) Кадрлар резервы белән эшнә оештыру һәм аны нәтижәле куллану;

11) граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырыла торган персонал мәгълүматларның һәм башка белешмәләргә дәрәжәләнгән тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкил итүгә белешмәләргә билгеләнгән формадагы рәхсәтне рәсмиләштерү;

12) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрнең үтәлешен тикшерүне оештыру;

13) муниципаль хезмәткәрләргә хокукый һәм башка мәсьәләләр буенча консультация бирү;

14) хезмәт законнары һәм муниципаль хезмәт турындагы законнар белән билгеләнә торган кадрлар эшенең башка мәсьәләләрен хәл итү.

## 18.2. Муниципаль хезмәт өчен кадрларны шартнамә нигезендә эзерләү.

1. Муниципаль хезмәтнең югары квалификацияле кадрлар составын төзү максатларында жирле үзидарә органнары, мәгариф турында Россия Федерациясе законнары нигезендә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып, муниципаль хезмәт өчен гражданның шартнамә нигезендә эзерләүне оештырырга мөмкин.

2. Муниципаль хезмәтне алга таба узуга йөкләмәсе белән максатчан уку турында шартнамә (алга таба - максатчан уку турында шартнамә) жирле үзидарә органы белән граждан арасында төзелә һәм уку тәмамлангандан соң билгеләнгән вакыт эчендә гражданның күрсәтелгән жирле үзидарә органында муниципаль хезмәт узуга буенча йөкләмәсен күздә тоту.

3. Максатчан уку турында шартнамә төзү конкурс нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Конкурс жирле үзидарә органы тарафыннан игълан ителә һәм жирле үзидарә органында төзелә торган конкурс комиссиясе тарафыннан үткәрелә.

5. Конкурс комиссиясе составына эшкә алучының (эш бирүче) һәм (яисә) аның тарафыннан вәкаләт бирелгән муниципаль хезмәткәрләр (шул исәптән муниципаль хезмәт һәм кадрлар, юридик (хокукый) бүлекчә мәсьәләләргә буенча бүлекчәдән, ә мондый бүлекчәләр булмаган очракта - муниципаль хезмәткәрләр, жирле үзидарә органы эшчәнлеген кадрлар һәм юридик (хокукый) өчен җаваплы булган муниципаль хезмәткәрләр керә, анда гражданин максатчан уку турындагы шартнамә нигезендә муниципаль хезмәтне үтәргә тиеш була), шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез

эксперт-белгечләр сыйфатында персонал күрсәткечләрне күрсәтмичә чакырыла торган фәнни, мәгариф һәм (яисә) башка оешмалар вәкилләре керә. Бәйсез экспертлар саны конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

6. Конкурс комиссиясе составы конкурс комиссиясе кабул итә торган карарларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген юкка чыгарырлык итеп төзелә.

7. Конкурс комиссиясе комиссия рәисе, рәис урынбасары, секретаре һәм әгъзаларыннан тора.

8. Максатчан уку турында шартнамә төзүгә конкурс үткәру турындагы мәгълүмат муниципаль хокукый актларны рәсми бастырып чыгару гамәлгә ашырыла торган басма массакуләм мәгълүмат чарасында басылып чыгарга һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында күрсәтелгән конкурсны уздыру датасына кадәр бер айдан да соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

9. Конкурс үткәру турында 18.2 пунктның 8 пунктчасында каралган мәгълүматта, уку тәмамланганнан соң гражданнар биләргә тиешле муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре; шушы вазыйфаларга квалификация таләпләре; әлегә Нигезләмәнең 18.2 пунктның 11 пунктчасы нигезендә конкурска тапшырыла торган документлар исемлеге, аларны кабул итү урыны һәм вакыты; күрсәтелгән документлар кабул ителә торган вакыт; конкурсны уздыру датасы, урыны һәм тәртибе; максатчан уку турында шартнамә төзүгә кандидатларны бәяләү һәм сайлап алу өчен кулланыла торган конкурс процедуралары; язма бирем темасы (конкурс комиссиясе тарафыннан кулланыла торган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса) күрсәтелә, шулай ук мәгълүмат материалларында булырга мөмкин.

10. Максатчан уку турында шартнамә төзүгә конкурста Россия Федерациясе дәүләт телен белгән һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчалары исәбеннән беренче тапкыр урта һөнәри яисә югары белем алучы гражданнар катнашырга хокуклы. Күрсәтелгән конкурста катнашучы граждан муниципаль хезмәткә кергән вакытка, шулай ук әлегә Нигезләмәнең 18.2 пунктчындагы 34 пунктчасында каралган бөтен срок дәвамында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда билгеләнгән таләпләргә туры киләргә тиеш.

11. Конкурста катнашырга теләк белдергән граждан жирле үзидарә органына тәкъдим итә:

1) шәхси гариза;

2) үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны, фото кушымтасы белән, жирле үзидарә органына муниципаль хезмәткә керүче гражданны бирү өчен, федераль законнар нигезендә расланган форма буенча, жирле үзидарә органнарына тапшыру өчен, фото кушымтасы белән;

3) паспорт күчермәсе (паспорт конкурска килгәч шәхсэн тапшырыла);

4) законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән хезмәт эшчәнлеге турында белешмәләр һәм (яисә) хезмәт кенәгәсенә күчермәсе яисә гражданның хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслый торган башка документлар (хезмәт (хезмәт) эшчәнлеге моңарчы башкарылмаган очраклардан тыш)

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезендә гражданда муниципаль хезмәткә керүгә һәм аны узуга комачаулаучы авыру булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

6) гражданның Россия Федерациясе бюджет системасы бюджеты акчалары исәбеннән беренче тапкыр урта һөнәри яисә югары белемне көндәзге уку рәвешендә алуын раслый торган, шулай ук үзләштерә торган уку-укыту программасы турында (һөнәрнең, белгечлекнең исемен яисә эзерлек юнәлешен күрсәтеп), уку планы нигезендә гражданның арадаш аттестацияләр узу нәтижеләре турында, мәгариф оешмасының уставында һәм эчке тәртип кагыйдәләрендә каралган бурычларын үтәү турында мәгълүмат булган мәгариф оешмасы белешмәсен;

7) язма бирем (конкурс комиссиясе тарафыннан кулланыла торган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса).

12. Жирле үзидарэ органы житәкчесе карары буенча әлеге бүлекнең 11 пункты нигезендә граждан тарафыннан тапшырылган документларга кертелгән шәхси мәгълүматларның һәм башка белешмәләрнең дәрәслеген һәм тулылыгын тикшерү гамәлгә ашырыла.

13. Дәгъвачыларны бәяләү һәм сайлап алу үткәрелә торган Конкурс комиссиясе утырышы әлеге бүлекнең 11 пункттында күрсәтелгән документларны кабул итү тәмамланганнан соң 14 календарь көннән дә соңга калмыйча уздырыла.

Конкурс комиссиясе утырышы урыны, датасы һәм вакыты турында конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан мондый утырыш уздырылган көнгә кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителә. Конкурс комиссиясе утырышын конкурс комиссиясе рәисе үткәрә, ә аның булмаганда - конкурс комиссиясе рәисе урынбасары.

14. Конкурс комиссиясе утырышы, әгәр анда аның эгъзаларының гомуми саныннан кимендә өчтән икесе катнашса, хокуклы дип санала.

15. Конкурс комиссиясе карарлары ачык тавыш бирү юлы белән конкурс комиссиясе утырышында катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булган очракта, конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче тавыш биргән карар кабул ителгән дип санала.

16. Конкурс комиссиясе дәгъвачыларны әлеге бүлекнең 11 пункттындагы 1-6 пунктчаларында күрсәтелгән документлар нигезендә, шулай ук конкурс процедуралары нәтижәләре буенча бәяли. Жирле үзидарэ органы карары буенча конкурс процедуралары индивидуаль әңгәмә, тест һәм (яки) язма биремне күздә тотта.

17. Шәхси әңгәмә претендент белән булчак һөнәри хезмәт эшчәнлегенә кагылышлы тема буенча ирекле әңгәмә формасында үткәрелә, аның барышында претендент претендентның теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү максатыннан конкурс комиссиясе эгъзаларының сорауларына җавап бирә.

18. Претендентның теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү түбәндәге критерийлар буенча башкарыла:

- 1) теоретик белем дәрәжәсе;
- 2) җавапның логик төзелеше;
- 3) белемлек һәм сөйләм культурасы;

4) мәгариф оешмасында претендентның өлгереш дәрәжәсе, фәнни публикацияләр булу, фәнни конференцияләрдә, олимпиадаларда һәм мәгариф оешмалары үткәрә торган башка чараларда катнашу;

- 5) булу, һөнәри мотивация;
- 6) жирле үзидарэ органнарында практика узу.

19. Индивидуаль әңгәмә нәтижәләре конкурс комиссиясе эгъзалары тарафыннан бәяләнә:

1) әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә булса, теманың эчтәлеген тулы күләмдә ачып җибәрсә;

2) ике баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә булса, теманың эчтәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хаталар җибәргән;

3) бер баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә, ләкин теманың эчтәлеген тулы күләмдә ачмаган булса, төгәлсезлекләр һәм хаталар җибәргән;

4) ноль баллга, әгәр дәгъвачы теманың эчтәлеген ачмаган булса, шактый төгәлсезлекләр һәм хаталар җибәрсә.

20. Шәхси әңгәмә нәтижәләре буенча дәгъвачыга утырышта катнашучы барлык конкурс комиссиясе эгъзалары тарафыннан бирелгән баллар бергә кушыла.

21. Дәгъвачыларны тестлаштыру жирле үзидарэ органы тарафыннан төзелә торган теоретик мәсьәләләр исемлеге нигезендә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, жирле үзидарэ, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәге Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары

нигезлэмэләрен белүгә, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлеге өлкәсенә караган мәсьәләләрне белүгә, анда гражданин максатчан уку турындагы шартнамә нигезендә муниципаль хезмәтне үтәргә тиеш була.

22. Тест нәтижәләрен бәяләү конкурс комиссиясе тарафыннан тест сорауларына дөгъвачы тарафыннан дәрәс җаваплар саныннан чыгып гамәлгә ашырыла.

23. Тест нәтижәләре буенча дөгъвачыларга конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) тест сорауларының 86 - 100 процентына дәрәс җаваплар бирелгән булса, биш балл;
- 2) тест сорауларының 70 - 85 процентка дәрәс җаваплар бирелгән булса, дүрт балл;
- 3) тест сорауларының 51 - 69 процентка дәрәс җаваплар бирелсә, өч балл;
- 4) тест сорауларының 35 - 50 процентына дәрәс җаваплар бирелсә, ике балл;
- 5) тест сорауларының 20 - 34 процентына дәрәс җаваплар бирелсә, бер балл;
- 6) тест сорауларының 20 процентыннан да кимрәк дәрәс җаваплар бирелсә, баллар ноль.

24. Язма бирем конкурс комиссиясе тарафыннан билгеләнгән һәм конкурс үткәрү турындагы мәгълүматта күрсәтелгән тема буенча дөгъвачы тарафыннан әзерләнә.

25. Язма бирем темасы Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарының жирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәгә нигезлэмәләрен дөгъвачы буларак белүне, шулай ук жирле үзидарә органының максатчан уку турындагы шартнамә нигезендә граждан муниципаль хезмәтне үтәргә тиеш булган эшчәнлек өлкәсенә кагылышлы мәсьәләләрне белүне ачыклау өчен сайлап алына.

26. Язма биремне бәяләү критерийлары - бирелгән теманы ачу тулылыгы, бәян итүнең грамоталылыгы, язма сөйләм осталыгы.

27. Язма бирем конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бәяләнә:

1) өч баллга, әгәр дөгъвачы эзлекле булса, язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачып җибәрсә;

2) ике баллга, әгәр дөгъвачы эзлекле рәвештә булса, язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хаталар җибәрсә;

3) бер баллга, әгәр дөгъвачы эзлекле рәвештә, ләкин язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачмаган булса, төгәлсезлекләр һәм хаталар җибәрелсә;

4) ноль баллга, әгәр дөгъвачы язма бирем темасының эчтәлеген ачмаса.

28. Язма биремне бәяләү нәтижәләре буенча дөгъвачыга конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бирелгән баллар кушып бирелә.

29. Конкурста җиңүче дип конкурс кысаларында кулланыла торган конкурс процедуралары йомгаклары буенча иң күп балл җыйган дөгъвачы санала.

30. Конкурс комиссиясенә тавыш бирү нәтижәләре беркетмә белән рәсмиләштерелә, аңа конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче һәм конкурс комиссиясе секретаре имза сала.

31. Конкурста җиңүченә билгеләү турында конкурс комиссиясе карары жирле үзидарә органы тарафыннан конкурста җиңгән дөгъвачы белән максатчан уку турында шартнамә төзү өчен нигез була.

32. Конкурста катнашкан гражданның конкурс тәмамланган көннән алып бер ай эчендә аның нәтижәләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

33. Конкурста катнашуга бәйлә чыгымнар (конкурс үткәрү урынына бару һәм кире кайту, торақ урынны наемга алу, яшәү, элемент чаралары хезмәт күрсәтүләреннән файдалану һәм башкалар) гражданның тарафыннан үз ачкалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

34. Максатчан уку тәмамланганнан соң муниципаль хезмәтне мәҗбүри узу срогы максатчан уку турындагы шартнамә белән билгеләнә. Күрсәтелгән срок максатчан уку турындагы шартнамә нигезендә гражданның социаль ярдәм чаралары күрсәткән сроктан ким була алмый, әмма ул биш елдан да артмаска тиеш.

35. Максатчан уку турында шартнамә якларының йөкләмәләре һәм җаваплылыгы максатчан уку турындагы шартнамәдә Россия Федерациясе законнары нигезендә

билгелэнэ.

36. Максатчан уку турында шартнамэ граждан белэн бер тапкыр төзелергэ мөмкин.

37. Максатчан уку турында шартнамэдэ каралган чыгымнарны финанс белэн тээмин итү жирле бюджет акчалары исэбэннэн гамэлгэ ашырыла.

## 19. Муниципаль хезмэттэ кадрлар резервы

19.1. Кадрлар резервын формалаштыруның һәм аның белэн эшлэүнең төп принциплары:

- муниципаль хезмэтнең вакантлы вазыйфасын билэү өчен кадрлар резервына кертү ирекле;

- муниципаль хезмэткэрлэрнең (гражданнарның) һөнэри сыйфатларын, аларның хезмэт эшчәнлеге нәтижэлэрен баялэүнең объективлыгы;

- муниципаль хезмэткэрлэрнең муниципаль хезмэттэ һөнэри үсеше өчен шартлар тудыру;

- кадрлар резервына керткэндэ муниципаль хезмэткэрлэрнең һәм башка гражданнарның хокукларының тигезлеген үтэү һәм аларны һөнэри тормышка ашыру;

Муниципаль хезмэтнең һәр вазыйфасына кадрлар резервына берничэ кандидатура кертелэ ала.

19.2. Кадрлар резервына Россия Федерациясе гражданнары, муниципаль хезмэт вазыйфаларына кертелмэгән һәм жирле үзидарэ органнары эшчәнлеген техник тээмин итүне гамэлгэ ашыручы вазыйфаларны билэүче затлар, шулай ук муниципаль хезмэт вазыйфаларын билэүче затлар кертелергэ мөмкин.

19.3. Муниципаль хезмэткэрне (гражданины) кадрлар резервына кертү урыннар өчен үткэрелэ:

1) муниципаль хезмэт узучы муниципаль органда муниципаль хезмэткэрнең вазыйфаи үсеше тәртибендэ муниципаль хезмэтнең вакантлы вазыйфасы;

2) муниципаль хезмэткэрнең вазыйфаи үсеше тәртибендэ башка жирле үзидарэ органында муниципаль хезмэтнең вакантлы вазыйфасы;

3) муниципаль хезмэтнең вакантлы вазыйфасы - муниципаль хезмэткэ беренче тапкыр керүче граждан өчен.

19.4. Кадрлар резервына кертү муниципаль хезмэткэрне аттестациялэү нәтижэлэре буенча аттестация комиссиясе тэкъдимнэрен исэпкэ алып башкарылырга мөмкин.

19.5. Кадрлар резервы жирлек башкарма комитетында муниципаль хезмэтнең вакантлы вазыйфаларын билэү өчен жирлек башлыгы тарафыннан раслана.

19.6. Муниципаль хезмэткэрне (гражданины) кадрлар резервына кертү жирлек башкарма комитеты житэкчесе күрсэtmэсе белэн рэсмилэштерелэ.

19.7. Кадрлар резервы исемлеге муниципаль хезмэт вазыйфалары төркемнэре буенча төзелэ. (Нигезлэмэнең 2 нче кушымтасы).

19.8. Кадрлар резервына кертелгән муниципаль хезмэткэр (граждан) өчен билгелэнгән формадагы объектив белешмэ рэсмилэштерелэ.

19.9. Муниципаль хезмэтнең конкрет вазыйфасын билэү өчен кадрлар резервына кертелгән затларны муниципаль хезмэт вазыйфасына кабул итү (күчерү), элеге вазыйфа буенча муниципаль хезмэт вакансиясе булган очракта, жирлекнең башкарма комитеты житэкчесе тарафыннан гамэлгэ ашырыла.

19.10. Муниципаль хезмэткэр (граждан) кадрлар резервы исемлегеннэн төшереп калдырыла:

- вазыйфаи үсеш тәртибендэ муниципаль хезмэтнең тиешле вазыйфасына билгелэү;

- муниципаль хезмэттэ булуның иң чик яшенэ ирешү;

муниципаль хезмэтнең муниципаль вазыйфасын кыскарту;

- гражданның муниципаль хезмэткэ яки муниципаль хезмэт узуга комачаулаучы хэллэрне ачыклау һәм (яки) ачыклау .

Кадрлар резервыннан чыгару турында карар жирлек башкарма комитеты житэкчесе

күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

19.11. Кадрлар резервы белән эшне оештыру өчен жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе гамәлдәге законнар нигезендә җаваплы.

## **20. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри эзерлеге һәм өстәмә һөнәри белем алу**

20.1. Муниципаль хезмәткәрләрне һөнәри яңадан эзерләү муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан һөнәри хезмәт эшчәнлегенең яңа төрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле өстәмә белем һәм күнекмәләр алуны күздә тотта.

Муниципаль хезмәткәрләрне һөнәри яңадан эзерләү муниципаль хезмәткәрләрнең белемнәрен камилләштерү яисә һөнәри эшчәнлекнең яңа төрен үтәү, өстәмә квалификация алу максатында алар тарафыннан өстәмә белем алу максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль хезмәткәрләрнең яңадан һөнәри эзерлек узу зарурлығы жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан билгеләнә.

20.2. Муниципаль хезмәткәрләрнең өстәмә һөнәри белем алуы һөнәри белем булган муниципаль хезмәткәрләрнең белемнәрен яңартудан һәм күнекмәләрен камилләштерүдән гыйбарәт, аларның квалификациясе дәрәжәсенә карата таләпләрнең артуына һәм аларның һөнәри бурычларны хәл итүнең яңа ысулларын үзләштерү зарурлығына бәйле.

Өстәмә һөнәри белем алу муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри эшчәнлегенең конкрет мәсьәләләрендә (тематик һәм проблемалы конференцияләр һәм семинарлар) актуаль үзгәрешләр үзләштерү, тиешле һөнәри хезмәт эшчәнлеге өлкәсендә билгеләнгән мәсьәләләр буенча муниципаль хезмәткәрләрнең белемнәрен комплекслы яңарту максатларында гамәлгә ашырыла.

Өстәмә һөнәри белем алу авыл жирлеге карары белән расланган квалификация күтәрү программалары нигезендә гамәлгә ашырыла.

20.3. Муниципаль хезмәткәрләрне һөнәри яктан өстәмә эзерләү һәм өстәмә һөнәри белем алу махсулаштырылган уку йортларында гамәлгә ашырыла.

20.4. Муниципаль хезмәткәрләрне һөнәри яңадан эзерләүгә һәм өстәмә һөнәри белем алуга бәйле жирлек башкарма комитетының чыгымнары жирле бюджет акчалары исәбеннән башкарыла.

## **21. Хезмәт мәгълүматы белән эш итү тәртибе**

21.1. Хезмәт мәгълүматына эшчәнлек, хезмәт кирәк-яраклары белән таратыла торган чикләүләр турында яшерен мәгълүмат керә.

21.2. Алар булырга мөмкин кертелгән хезмәт мәгълүмат:

муниципаль органнарның, оешмаларның, ижтимагый берләшмәләрнең хокукый статусын билгеләүче закон актлары;

гадәттән тыш хәлләр, куркыныч табигать күренешләре һәм процесслар турында белешмәләр, экологик, гидрометеорология, гидрогеологик, демографик, санитар-эпидемиологик һәм башка мәгълүмат, торак пунктларның, гражданнарның һәм тулаем халыкның имин яшәешен тәмин итү өчен кирәк булган мәгълүмат, шулай ук житештерү объектлары;

жирлекнең башкарма комитеты структурасын тасвирлау, аның функцияләре, эшчәнлек юнәлешләре һәм формалары, шулай ук аның адресы;

гаризаларны карау һәм хәл итү тәртибе, шулай ук гражданнар һәм юридик затларның мөрәжәгатъләрен карау тәртибе;

билгеләнгән тәртиптә карап тикшерелгән гражданнар һәм юридик затларның гаризалары һәм мөрәжәгатъләре буенча карарлар;

бюджет үтәлеше һәм башка дәүләт ресурсларыннан файдалану, икътисад торышы һәм халыкның ихтыяжлары турында белешмәләр.

21.3. Тиешле вазыйфай затның санкциясеннән башка хезмәт мәгълүматы игълан ителергә (таратылырга) тиеш түгел.

21.4. Хезмэт мәгълүматын тараткан, шулай ук мондый мәгълүмат булган документлар белән эш итү тәртибен бозган өчен муниципаль хезмәткәр дисциплинар яки законнарда каралган башка җаваплылыкка тартылырга мөмкин.

21.5. Авыл җирлеге башкарма комитетын бетергән очракта, хезмэт мәгълүматыннан алга таба файдалану турында карарны ликвидация комиссиясе кабул итә.

21.6. Документлар, эшләр югалу, яки бу мәгълүматны тарату фактлары турында җирлек башкарма комитеты җитәкчесе билгеле була һәм югалу яки белдерү шартларын тикшерү өчен комиссия билгеләнә. Тикшерү нәтижеләре комиссия билгеләгән җитәкчегә җиткерелә.

## **22. Муниципаль хезмәткәрнең җаваплылыгы**

22.1. Муниципаль хезмәткәрләргә аның гаебе белән үзенә йөкләнгән хезмэт бурычларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен җирлек башкарма комитеты җитәкчесе түбәндәге дисциплинар жәза кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

22.2. Дисциплинар жинаятькә юл куйган муниципаль хезмәткәр, аның дисциплинар җаваплылыгы турындагы мәсьәләне хәл итүгә кадәр, акчалата эчтәлеген саклап, вазыйфай бурычларны үтәүдән читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфай бурычларны үтәүдән читләштерү бу очракта муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

22.3. Муниципаль хезмәткәргә эшкә алучы (эш бирүче) вәкиленә, прокуратура органнарына яки башка дөүләт органнарына коррупцион хокук бозулар кылуга тарту максатларында мөрәҗҗәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр итү вазыйфай (хезмэт) бурычын үтәмәү аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яки Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплылыкның башка төрләренә җәлеп итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

22.4 Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм бетерү тәртибе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында»Федераль законда каралган очраклардан тыш, хезмэт законнары белән билгеләнә.

22.5Муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәргә Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән исемлеккә кертелгән исемлекне, үз керемнәренә, мөлкәтенә һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләренә белешмәләрен һәм хатынын (ирен) һәм балигъ булмаган балаларын керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләренә тапшырмау муниципаль хезмәткәрне законнар нигезендә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат итүгә, аны дисциплинар җаваплылыкның башка төрләренә җәлеп итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

22.6. Муниципаль хезмәткәрләргә чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турындагы таләпләрне үтәмәгән һәм “Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында” 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, “Коррупциягә каршы тору турында” 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен әлеге Нигезләмәнең 22 статьясында каралган жәзалар карала.

22.6.1. Муниципаль хезмәткәр, әлеге Нигезләмәнең 8.7 һәм 8.8 пунктларында, 22, 24 статьяларында билгеләнгән хокук бозуларны кылган очракларда ышанычны югалтуга бәйле рәвештә, муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш.

22.6.2. Әлеге Нигезләмәнең 8.7 һәм 8.8 пунктларында, 22, 24 статьяларында каралган түләтүләр яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан Татарстан Республикасының норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә һәм (яисә) муниципаль норматив хокукый актлар нигезендә кулланыла:

а) коррупциячел хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсенә коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча докладында, анда аны башкаруның факттагы шартлары бәян ителә, һәм муниципаль хезмәткәрнең язмача аңлатмасында аның ризалыгы белән һәм коррупциячел хокук бозуны кылу фактын тану шарты белән (ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге хокук бозулардан тыш);

б) тикшерү нәтижәләре турындагы доклад комиссиягә юлланган очракта, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу комиссиясә тәкъдимнәре;

в) муниципаль хезмәткәрнең аңлатмалары;

д) башка материаллар.

22.6.3. Әлеге Нигезләмәнең 8, 22, 24 статьяларында каралган түләтүләр кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозу характеры, аның авырлыгы, кылынган хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләргә һәм тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфай бурычларын үтәве исәпкә алына.

22.6.4. Коррупциячел хокук бозу кылган очракта муниципаль хезмәткәргә карата түләтүне куллану турындагы актта түләтүне куллану нигезе буларак әлеге Нигезләмәнең 22.1 пунктының 1 яки 2 пунктчалары күрсәтелә.

22.6.5. Муниципаль хезмәткәрнең коррупциячел хокук бозу кылуы турында мәгълүмат кәргән көннән алып, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча эшкә сәләтсезлек, отпускта булу чорларын санамыйча, 8, 22, 24 пунктларында каралган түләтүләр, коррупцион хокук бозу кылган көннән алып өч айдан да соңга калмыйча кулланыла. Күрсәтелгән вакытка жинаять эше буенча житештерү вакыты кертелми.

22.6.6. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткәрү өчен язма рәвештә бирелгән житәрлек мәгълүмат нигез булып тора:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфай затлары;

2) сәяси партияләрнең төбәк яки жирле бүлекләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән төбәк ижтимагый берләшмәләре, сәяси партияләр булмаган төбәк ижтимагый берләшмәләре;

3) тиешле муниципаль берәмлектә төзелгән Ижтимагый совет;

4) массакуләм мәгълүмат чаралары.

Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткәрү өчен нигез була алмый.

22.6.7. Тикшерү үткәргәнчә хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте подразделениесе муниципаль хезмәткәрдән язма рәвештә аңлатуны таләп итәргә тиеш. Ике эш көне үткәннән соң муниципаль хезмәткәргә күрсәтелгән аңлатма бирелмәсә, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәргә аңлатма бирмәү тикшерү үткәрү өчен киртә түгел.

22.6.8. Муниципаль хезмәткәргә әлеге Нигезләмәнең 8 статьясындагы 8,7 һәм 8,8 пунктларында каралган хокук бозуларны кылган очракта, тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу комиссиясенә тапшырыла, ул яллаучы (эш бирүче) вәкиленә дисциплинар жәза алу буенча рекомендацияләр эзерли.

Муниципаль хезмәткәргә башка хокук бозу кылган очракта, тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан яллаучы (эш бирүче) вәкиленә тапшырыла.



22.6.9. Әлеге Нигезлэмәнең 8, 22 һәм 24 каралган түләтүләрне кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупцион хокук бозу характеры, аның авырлыгы, ул кылынган хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән вазыйфаларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфай бурычларын үтәве исәпкә алына.

22.6.10. Әлеге Нигезлэмәнең 8, 22 һәм 24 тарафыннан каралган түләтүләр, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча хезмәткә яраксыз булу чорын, аның отпускта булуы чорын, нигезле сәбәпләр аркасында хезмәттә булмавы чорын, шулай ук хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү һәм муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча әлеге тикшерү материалларын карау вакытын исәпкә алмаганда, коррупциячел хокук бозу очраклары ачыкланган көннән алып бер айдан да соңга калмыйча кулланыла. Бу чакта ришвәтчелек буенча хокук бозу кылынган көннән алып алты айдан да соңга калмыйча түләтү кулланылырга тиеш.

22.6.11. Муниципаль хезмәткәргә карата коррупциячел хокук бозу кылган очракта түләтүне куллану турында актта түләтүне куллану нигезе буларак «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 22.1 статьясындагы 1 яки 2 өлеше күрсәтелә.

22.6.12. Муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозуларны һәм нигезләмәләре бозылган норматив хокукый актларны күрсәтеп түләтүне куллану турында актың күчermәсе, мотивлар күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә тиешле акт чыккан көннән өч эш көне эчендә тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр күрсәтелгән расписканы бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

22.6.13. Түләттерүне кире кагу буенча федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәр шикаять бирергә мөмкин.

22.6.14. Әгәр муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезлэмәнең 22.1 пункттында каралган дисциплинар түләтүгә тартылмаган булса, ул түләтелмәгән дип санала.

22.6.15 яллаучы (эш бирүче) вәкиле муниципаль хезмәткәрдән әлеге Нигезлэмәнең 22.4. статьясындагы 22.4 пункттында каралган дисциплинар түләтүне үз инициативасы белән дисциплинар түләтү кулланылган көннән алып муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы буенча яисә аның турыдан-туры житәкчесенең үтенече буенча бер ел үткәнчегә кадәр алырга хокуклы.

### **23. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү**

23.1. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфай бурычларын уңышлы һәм намуслы үтәгәнә, намуслы хезмәте, аеруча мөһим биремнәрне үтәгәнә һәм катлаулылыгы өчен түбәндәге бүләкләү төрләре билгеләнә:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер мәртәбә акчалата бүләкләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) жирле үзидарә органнары билгеләгән мактау грамотасы яисә бүләкләрнең башка төрләре белән бүләкләү;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән бүләкләүнең бүтән төрләре.

23.2. Бүләкләүләрне куллану тәртибе һәм шартлары, дәүләт бүләкләре белән бүләкләүдән тыш, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары, жирлек уставы нигезендә билгеләнә.

23.3 Бүләкләү муниципаль хезмәткәр хезмәт иткән жирле үзидарә органының, муниципаль органның хокукый акты дип игълан ителә.

23.4. Алынмаган дисциплинар жэза булган муниципаль хезмэткэрлэрне бүлөкләү мөмкин түгел.

## **24. Керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында мәгълүмат тапшыру**

24.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләүгә дөгъва кылучы гражданнар, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмэткэрләр үзләрәнең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне яллаучы (эш бирүче) вәкиленә тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмэткэрләре керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

Хәрби хезмәткә чакырылучы гражданнар үзләрәнең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырмыйлар.

24.1.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмэткэр үзенең чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмэткэрләре керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм формада белешмәләр тапшырырга тиеш.

24.1.2. Муниципаль хезмэткэрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору “Коррупциягә каршы тору турында” 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм “Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм башка затлар чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында” 2012 елның 3 декабрәндәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукый актларында, Россия Федерациясе субъектларының законнары һәм башка норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

24.2. Муниципаль хезмэткэрләргә әлегә Нигезләмә нигезендә тапшырыла торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турындагы белешмәләр, әгәр федераль законнар белән алар дәүләт серен тәшкил итүче һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләргә кертелмәгән булса, конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора.

24.3. Муниципаль хезмэткэрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының түлүгә сәләтлелеген билгеләү яисә билгеләү өчен дини яисә башка ижтимагый берләшмәләр, бүтән оешмалар, шулай ук физик затлар фондларына иганәләрнең турыдан-туры яисә читләтелгән рәвешендә жыю өчен керемнәр, мөлкәт турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр хакында белешмәләрдән файдалану рөхсәт ителми.

24.4. Муниципаль хезмэткэрләрнең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне фаш итүдә яисә әлегә белешмәләрне Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда файдалануда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы булалар.

24.5. Муниципаль хезмэткэрләргә үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, мондый белешмәләрне мәжбүри тапшырган очракта, яки белә торып дәрәс булмаган яисә тулы

булмаган белешмэләрне тапшырмау муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

24.6. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дөгьвалаучы гражданнар тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мөлкәт турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын, керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Россия Федерациясенең норматив хокукый актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданнар тарафыннан бирелә торган белешмәләрнең дөреслеге һәм тулылыгы, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан чикләүләргә һәм тьюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр, алар тарафыннан «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларында билгеләнгән бурычларны үтәү Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

24.6.1. 24.1 пунктчасының 3 абзацы нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү. Нигезләмәләр Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе субъектының иң югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) карары буенча гамәлгә ашырыла.

24.6.2. Нигезләмәнең 24.6.1 пунктчасы нигезендә башкарылган тикшерү нәтижәсендә жирле администрация башлыгы вазыйфасын контракт, чикләүләр, тьюлар, йөкләмәләрне үтәмәү фактлары ачыкланганда, “Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында” 2012 елның 3 декабрдәгә 230-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән очраklar ачыкланганда, «Аерым категория затларның аерым категорияләренә Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм кыйммәтләрне саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм алардан файдалануны тью турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче затның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать итә, яки тиешле карар кабул итәргә вәкаләтле жирле үзидарә органына карата башка дисциплинар жәза куллана яки судка мөрәжәгать итә.

24.7. Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләрне бирү турындагы соратулар, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дөгьвалаучы гражданнарга, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, шундый гражданнарның хатынына (хатынына) һәм балигь булмаган балаларына карата оператив-эзләү чараларын үткәрү турында хокук саклау органнарына соратулар Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнә торган тәртиптә Татарстан Республикасының югары вазыйфаи затлары (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органнары житәкчеләре) тарафыннан жибәрелә.

24.8 Сайтларның адреслары һәм сайтларның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәгә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгьва кылучы граждан һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны, шулай ук аларны идентификацияләү мөмкинлеге бирә торган мәгълүматларны, яллаучы вәкиленә түбәндәгеләр тапшыра:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгьва кылучы граждан - муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы өч календарь елда хезмәткә кергәндә;

2) муниципаль хезмәткәр - күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру елыннан алдагы календарь ел өчен ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәү кысаларында һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны урнаштыру очраklarыннан тыш.

24.8.1. 24.8 пунктының 1 бүлегендә күрсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәткә кергәндә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дөгьвалаучы гражданныр, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан - хисап елыннан соң килүче елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча тапшырыла. 24.8 пунктының 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән рәвештә тапшырыла.

24.8.2. Эшкә алучының вәкиле карары буенча, вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгьва кылучылар һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылган һәркем файдалана алырлык мәгълүматны эшкәртә, шулай ук 24.8 пунктында каралган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерә.

## **25. Муниципаль хезмәтне үстерү программалары**

25.1. Муниципаль хезмәтне үстерү муниципаль программалар һәм Татарстан Республикасы муниципаль хезмәтен үстерү программалары белән тәмин ителә, алар тиешенчә жирлек, Мөслим муниципаль районы һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән финанслана.

25.2. Жирлек башкарма комитеты һәм муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенә нәтижәләгән арттыру максатларында тәжрибәләр үткәрелергә мөмкин. Жирлектә муниципаль хезмәтне үстерү программаларын гамәлгә ашыру барышында экспериментлар үткәрү тәртибе, шартлары һәм сроклары муниципаль хокукый актлар белән Мөслим муниципаль районының һәм Татарстан Республикасының норматив хокукый актлары нигезендә билгеләнә».

---

Татарстан Республикасы  
Мөслим муниципаль районы  
Мөслим авыл жирлегендә муниципаль  
хезмәт турындагы нигезләмәгә  
1 нче кушымта

## **Муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазе**

1. Фамилиясе, Исеме, Атасының Исеме

---

2. Ел, туган ай \_\_\_\_\_

3. Һөнәри белем, гыйльми дәрәжә булу турында мәгълүмат,

гыйльми исем \_\_\_\_\_  
(кайчан һәм нинди уку йортын тәмамлаган, белгечлеге,

\_\_\_\_\_

әзерлек юнәлеше һәм квалификация буенча белем, гыйльми дәрәжә, гыйльми исем.

4. Аттестация вақытында муниципаль хезмәт вазыйфасы биләп торучы вазыйфа һәм дата

бу вазифага билгеләү \_\_\_\_\_

5. Муниципаль хезмәт стажы (шул исәптән дәүләт граждан хезмәте стажы)

\_\_\_\_\_

6. Гомуми хезмәт стажы \_\_\_\_\_

7. Муниципаль хезмәткәргә сораулар һәм аларга кыскача җаваплар

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

8. Аттестация комиссиясе тарафыннан әйтелгән искәرمәләр һәм тәкъдимнәр

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

9. Муниципаль хезмәткәrlәргә тәкъдимнәрнең үтәлешен кыскача бәяләү алдагы аттестация \_\_\_\_\_

(башкарылган, өлешчә башкарылган, үтәlmәгән)

10. Аттестация комиссиясе карары \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

(муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;

муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә һәм тәкъдим ителә билгеләнгән тәртиптә кадрлар резервына кертү өчен

вакантлы вазыйфаны биләп торуга конкурс;

муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килү-килмәүне арттыру муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килми;

11. Аттестация комиссиясе составы \_\_\_\_\_

Утырышта \_\_\_\_\_ аттестация комиссиясе әгъзалары катнашты.

----- Тавыш саны, каршы \_\_\_\_\_.

12. Искәрма \_\_\_\_\_

---

Ааттестация комиссиясе рәйсе \_\_\_\_\_  
(имза) ( имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе сәркәтибе  
\_\_\_\_\_  
(имза) ( имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе әгъзалары  
\_\_\_\_\_  
(имза) ( имзаны расшифровкалау)

\_\_\_\_\_  
(имза) ( имзаны расшифровкалау)

\_\_\_\_\_  
(имза) ( имзаны расшифровкалау)

Аттестация үткәру датасы

\_\_\_\_\_

Аттестация кәгазе белән таныштым

\_\_\_\_\_  
(муниципаль хезмәткәр имзасы, дата)

Мөхер урыны

Татарстан Республикасы  
Мөслим муниципаль районы  
Мөслим авыл җирлегендә муниципаль  
хезмәт турындагы нигезләмәгә  
2 нче кушымта

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Мөслим авыл җирлегендә  
муниципаль хезмәт вазыйфасы кадрлар резервына кертелгән хезмәткәрләр ИСЕМЛЕГЕ

№ п/п	Кайсы вазыйфага резервка кертелде	Исем Фамилиясе , Атасының исеме	Туган елы	Милләте	Белеме (нинди уку йорты тәмамлаган, гыйльми дәрәжә)	Башкар-ган вазыйфа-сы	Бу вазыйфада кайсы вакыттан бирле эшли
1	2	3	4	5	6	7	8

Татарстан Республикасы  
Мөслим муниципаль районы  
Мөслим авыл жирлегендә муниципаль  
хезмәт турындагы нигезләмәгә  
3 нче кушымта

Мөслим муниципаль район  
Мөслим авыл жирлегә  
башлыгына

---

Класс чины бирүгә тәкъдим итү

1. Фамилиясе, Исеме, Атасының Исеме \_\_\_\_\_

2. Ел, туган ай \_\_\_\_\_

3. Һөнәри белем, гыйльми дәрәжә, гыйльми исем булу турында белешмәләр

\_\_\_\_\_ (нинди уку йортын тәмамлаган, белгечлегә һәм белемә буенча квалификациясе)

4. Һөнәри әзерлек, өстәмә Һөнәри белем алу яки стажировка турында белешмәләр

\_\_\_\_\_ (Һөнәри әзерлек, квалификация күтәрү яки стажировка турында документлар)

5. Муниципаль хезмәт вазыйфасы һәм әлегә вазыйфага билгеләнү датасы

\_\_\_\_\_

6. Гомуми хезмәт стажы \_\_\_\_\_

(елларда тулы срок күрсәтелә)

7. Муниципаль хезмәт стажы \_\_\_\_\_

(елларда тулы срок күрсәтелә)

8. Кайсы вакыттан бирле эшли \_\_\_\_\_

(көрү датасы)

9. Муниципаль хезмәткәрнең класс чины \_\_\_\_\_

(класс чинының исеме һәм аны бирү датасы)

Белем дәрәжәсенә, күнекмәләрнең һәм осталыкның (Һөнәри дәрәжәнең) характеристикасы

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ нәтижә \_\_\_\_\_

(класс чин бирү яки бирүдән баш тарту мөмкинлегә турында тәкъдим)

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

«\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ ел \_\_\_\_\_

(число, ай, ел) (имза) (фамилия, инициаллар)



Татарстан Республикасы  
Мөслим муниципаль районы  
Мөслим авыл жирлегендә муниципаль  
хезмәт турындагы нигезләмәгә  
3 нче кушымта

Татарстан Республикасы Мөслим  
муниципаль район Мөслим авыл  
жирлеге башлыгына

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Класс чины бирүгә тәкъдим итү

1. Фамилиясе, Исеме, Атасының Исеме \_\_\_\_\_

2. Хезмәткәр эшли торган жирле үзидарә органының тулы исеме

\_\_\_\_\_

3. Вазыйфа \_\_\_\_\_  
(хезмәткәр эшли торган вазыйфаның һәм бүлекчәнең тулы исеме)

4. Туган көне: \_\_\_\_\_

5. Билгеләнгән вазыйфага боерыкбелән билгеләнде

\_\_\_\_\_ (жирле үзидарә органы һәм жирле үзидарә органы житәкчесе вазыйфасының тулы исеме); № \_\_\_\_\_

6. Муниципаль хезмәт стажы \_\_\_\_\_  
(документны тутыру көне)

7. Квалификация разряды, класс чины \_\_\_\_\_  
«\_\_» \_\_\_\_\_ 20- ел \_\_\_\_\_

8. Класс чины бирү турында үтенечнамә \_\_\_\_\_  
төркем буенча \_\_\_\_\_ муниципаль хезмәт вазыйфалары исемлеге.  
Муниципаль хезмәткәрнең белем дәрәжәсе, күнекмәләре һәм осталыклары (һөнәри дәрәжәсе) турында кыскача бәяләмә:

\_\_\_\_\_

Төп функциональ вазыйфалар булып тора: \_\_\_\_\_

Имтихан алучы житәкче, дата \_\_\_\_\_

Үтенечнамә белән таныштым (имтихан алучының Ф.И.О.) \_\_\_\_\_

Имтихан бирүченең имзасы, дата \_\_\_\_\_

Муниципаль хезмэткэрнең имтихан кәгазе

1. Фамилиясе, Исеме, Атасының Исеме \_\_\_\_\_

2. Ел, туган ай \_\_\_\_\_

3. Һөнәри белем, гыйльми дәрәжә, гыйльми исем булу турында белешмәләр

\_\_\_\_\_ (һинди уку йортын тәмамлаган, белгечлеге һәм белеме буенча квалификациясе, гыйльми дәрәжәсе, гыйльми исеме)

4. Һөнәри эзерлек, өстәмә Һөнәри белем алу яки стажировка турында белешмәләр

\_\_\_\_\_ (Һөнәри эзерлек, квалификация күтәрү яки стажировка турында документлар)

5. Аттестация вакытында муниципаль хезмэт вазыйфасын биләүче һәм әлеге вазыйфага билгеләнү датасы \_\_\_\_\_

6. Муниципаль хезмэт стажы: \_\_\_\_\_

(шул исәптән дәүләт граждан хезмәте стажы)

7. Гомуми хезмэт стажы \_\_\_\_\_

8. Муниципаль хезмәтнең класс чины \_\_\_\_\_

(класс чинының исеме һәм аны бирү датасы)

9. Муниципаль хезмәткәргә сораулар һәм аларга кыскача җаваплар

\_\_\_\_\_

10. Аттестация комиссиясе тарафыннан әйтелгән искәرمәләр һәм тәкъдимнәр

\_\_\_\_\_

11. Муниципаль хезмәткәрләргә әйтелгән тәкъдимнәр

\_\_\_\_\_

12. Квалификация имтиханы нәтижеләре буенча муниципаль хезмәткәрнең белемнәрен, күнекмәләрен һәм осталыкларын (Һөнәри дәрәжәсен) бәяләү

\_\_\_\_\_ (дәүләт граждан хезмәткәре квалификация имтиханын тапшырды һәм аны граждан хезмәтенең класслы чинын бирү өчен тәкъдим итәргә; дәүләт граждан хезмәткәренең квалификация имтиханын тапшырмавын танырга.

13. Аттестация комиссиясе составы \_\_\_\_\_

Утырышта \_\_\_\_\_ аттестация комиссиясе әгъзалары катнашты.

Тавыш саны \_\_\_\_\_

14. Искәрмә \_\_\_\_\_

Аттестация комиссиясе рәисе \_\_\_\_\_

(имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе урынбасары

\_\_\_\_\_

(имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе сәркатибе

\_\_\_\_\_

(имза) ( имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе эгъзалары

\_\_\_\_\_

(имза) ( имзаны расшифровкалау)

\_\_\_\_\_

(имза) ( имзаны расшифровкалау)

Квалификация имтиханы үткөрү датасы «\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ ел ,  
Мөслим районы  
Имтихан \_\_\_\_\_ кәгазе \_\_\_\_\_ белән  
таныштым \_\_\_\_\_  
(муниципаль хезмәткәрнең имзасы, дата)

Мөхер урыны